OMAHUNGI

OA

EMBO RA JEHOVA

NA

OMAIMPURIRO

MO

OTJIHERERO.

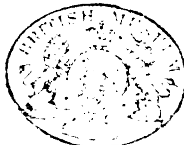
Bible – Appendix

OHONA JA KAPE:

TJA KAMUA I S. SOZOMON NOMUKUAO.

1849.

Printed for the Rhenish Missionary Society, by SAUL SOLOMON & Co.
50, St. George's-street, Cape Town.

ONDAJA ONGURU.

EHUNGI I.

Orutenga. 1 *Mose* 1. 2.

Orutenga Erohima ua tjitire ejuru nehi; ehi ra ri uriri, nontorera ja ri kombanda oure, nu Ombepo ua Erohima ua tengere kombanda omeva.

1. Ejuva etenga Erohima ua hungirire: ondjerera gai rire, nondjerera ja ri. Arire tj'a tjiti ombangu pokati kondjerera na pokati kontorera, nondjerera ua rukire ejuva, nontorera ua rukire outuku.

2. Ejuva ri tja vari Erohima ua tjere: evaverua gari kare mokati komeva, pokati komeva okombanda na'nga okehi. Evaverua'ndi Erohima ua rukire ejuru.

3. Ejuva ri tja tatu Erohima ua ongarisire omeva kehi ejuru motjirongo tjimui, otjikukutu gatji munue; notjikukutu Erohima ua rukire ehi, nokuongara komeva e ua rukire omeva kokuvare. Erohima ua hungirire: ehi gari hapise ehozu novihape nomiti bi novikuria; nehi ra hapisire ehozu novihape nomiti bi noviria.

4. Ejuva ri tja ine Erohima ua tjitire ejuva nomueze nozonjose.

5. Ejuva ri tja tano Erohima ua koatisire omeva ouingi uovipuka bi nomiinjo, nozontera indanda

tuka kehi ejuru. Erohima arire tj'a hungira ondaja kombanda javio, na tja: koatasanee, rihengeje, urisee omeva kokuvare, nozontera gaze rihenge pehi.

6. Ejuva ri tja hamboumue Erohima ua koatisire ehi nozonjanda novihone novipuka avihe viehi. Erohima arire tj'a tja: gatu tjite ovandu, imbamba sana na ete, gave honapare kombanda ovipuka avihe, imbimbi ri mouje. Erohima arire tj'a tjiti omundu, ingungu a sana na je; ua tjitire omurumendu nomukazendu, ne ve serere ondaja, arire tj'a tja ku o: karee notukoato, rihengeje, uriseje ehi, nu kareje nouhona kombanda ovipuka avihe viouje.

Erohima ua tarere kovina avihe, imbimbia tjitire, avihe via ri obiua tjinene.

Ejuva ri tja hambombari, Erohima tj'a ungurire oviungura vie, imbimbia tjitire, arire tj'a suva mejuva ehambombari koviungura vie avihe, ne ua serere ondaja kombanda jaro, arire tj'a japura oro, ondu tj'a suvire ejuva'ndi koviungura vie avihe.—*Eimp.* xxix.

EHUNGI II.

Paradisa. 1 *Mose* 2.

Erohima ua tungire omundu oruuma ruehi, arire tj'a pepe mozombepe ze omuinjo omuhupe, nomundu ua rire nai omuinjo omuhupe.

Erohima arire tj'a tjiti ekunino motjirongo ena ratjo Paradisa, kuta kokupamburuka kuejuva, ne ua tuire mu ro omundu, ingungu a tjitire. Erohima ua hapisire ehi omiti omiua kokutarua nomiua kokuriua. Moukoto uekunino e ua hapisire omuti

uokuhupa nomuti uokutjiua oua nouvi. Nontontu imui ja pitire motjirongo Paradisa kokutarareka ekunino; ontontu indji je rihanene ozontontu ine, omana oozontontu oonga Pison, Gihon, Hidekera na Verata.

Erohima ua tuire omundu mekunino indi, kokutuna na kokuhunga ro, arire tj'a tja ku je: riaa komiti avihe mekunino'ndi, nunguari komuti uokutjiua oua nouvi ko nokuria ko; ejuva indina ove mo ri komuti'mbui mo tu.

Jehova Erohima tj'a etere ku Adama nozonjanda novipuka avihe, ge vi rukire omana oavio, ka pen omuvatere ua Adama gua muninue. Jehova Erohima arire tj'a tja: ka naua ko, omundu kutja u ri peke, me mu tjitire omuvatere. Jehova Erohima ua rarekere Adama nozompotu ozonene, ne arire tj'a rara. Erohima a isa mo orupati rumui ru Adama, arire tj'a setike pona'mba nonjama. Noje Jehova Erohima ua tungire orupati garu rire omukazendu, arire tj'e mu eta ku Adama. Adama ua tjere: ingui etupa romatupa oantje, nonjama jonjama jantje, nu ma rukua omukazendu, ondu tj'a isirue momurumendu. Omurumendu opu ma zu kokuisa ihe na ina, nu ma kakatere komukazendu oe, mave kara onjama imui. Avevari Adama nomukazendu oe va ri muzu, nu ka va ri nohoni.—*Eimp.* xxx.

EHUNGI III.

Okuja kouvi. 1 *Mose* 3.

Onjoka ja ri nozondunge komeho ovipuka avihe viokuti, Erohima Jehova bi a tjitire; ja tjere komukazendu: otjo! Erohima kutja ua hungire: ka mu

na kuria ko komiti avihe mekunino indi? Omukazendu ua tjere konjoka: ete matu ri oviria viomiti mekunino indi; kotjikuria tjomuti'mbui, bu u ri moukoto uekunino, Erohima ua tjere: ka mu na kuria ko komuti'mbui, amu u tunu, kutja ka mu na kukoka. Onjoka ja tjere komukazendu: ka mu na kukoka. Erohima ma tjiua, ejuva'ndina ene mamu ri komuti'mbui, omeho oenu mae patururua, mamu kara, otja Erohima, nokutjiua oua nouvi, otja Erohima. Omukazendu ua tarere komuti, kutja ua ri noviria oviua, kutja ua ri omua komeho, ondu tji mau tjiti nozondunge; e ua kampurire koviria viao, arire tj'a ria, arire tj'a pe komurumendu oe, na ri. Omeho oao ja patururirue, arire tji va munu, kutja va ri muzu, arire tji ve ripambere ozombuku zomaso oamukujumbua. Va zuvire okuposa kua Jehova Erohima, gua riangere mekunino, ejuva tji ra poro. Adama nomukazendu oe ve rihorekere komurungu ua Jehova Erohima mokati komiti viekunino. Jehova Erohima ua isanene Adama, na tja ku je: ove u ri pi? Ne ua tjere: ba zuu okuposa kuoje mekunino, nami ba tira, ondu kokutja ami gi ri muzu, opum ba zu kokurihoreka. E ua tjere: e oani gue ku raere, ove kutja u ri muzu? ove ua ria komuti'mbui, amim bum be ku raere: ko nokuria kuo? Adam ua tjere: omukazendu ingui, ove gu en dji pere, ingui ua pere ami komuti'mbui, nami ba ri.

Jehova Erohima ua tjere komukazendu: ove ua tjitire tjike? Omukazendu ua tjere: onjoka ja hong ami, arire tjim ba ri. Jehova Erohima ua tjere konjoka: ondu kokutja ove ua tjitire nai, mo sengiua komband ozonjanda azehe, na komband ovipuka avihe viokuti; mo ende pehuri roje, mo ri

oruuma omajuva'nga aehe ove'nga u nomuinjo. *Me tua po okutondasana pokati kove na pokati komukazendu; pokati kontui joje na pokati kontui je; mai njaa otjiuru tjoje, ove mo njaa otjipante tjajo.* Komukazendu e ua tjere: me takavarisa tjinene omitjise vioje, tji mo rire omutumba; mo koata ovanatje nomitjise; mo vanga rukuao omurumendu uoje, e ma kara nouhona kombanda joje. Ku Adam e ua tjere: ondu kokutja ove ua zuvire embo romukazendu uoje, arire tji ua ri komuti'mbui, amim bum be ku raere: ko nokuria kuo; ehin gari sengirue ove, mo ri ku ro nomitjise omajuva aehe ove'nganda u nomuinjo; mari hapisire ove omakuija nozohongue, mo ri ovihape viokuti; mo ri otjikokotua tjoje morukutu ruomurungu uoje, tjantje mo aruka mehi, ondu ove tji ua isirue mu ro; ove u ri oruuma, mo jaruka koruuma rukuao.

Adam ua rukire ena romukazendu oe Heva, ondu tj'e ri ina jovandu avehe. Jehova Erohima ua tjitirire Adama nomukazendu oe ozombanda zomikova, ne ve huikikire na zo. Arire tj'e ve pitisa mekunino ra Paradisa, gave ungure ehi. E ua kuramisire ekeruba pomuvero uekunino, kokutara ondjira komuti uokuhupa.—*Eimp.* xxxi.

EHUNGI IV.

Kaina na Habera. 1 *Mose* 4.

Adama na Heva va ri novazandu vevari, erumbi ua rukirue Kaina, nomangu oe Habera. Habera ua ri omurise, Kaina ua ri omukune. Ejuva rimui Kaina ua eterere Jehova oviomeva viovihape viekunino; Habera una ua punguhire ozomeva komaveri ozontu ze, nontura jazo; Jehova ua tarere

po, po Habera nozombunguhe ze. Po Kaina novipunguhe vie e ka tarere po ; nu Kaina ua tir omarenge, nomurungu ue ua hengere. Jehova ua tjere ku Kaina : ove tji ua t'omarenge, ua ni vi ? nomurungu uoje tji ua henge ? ka tjo ? tji mo tjiti naua, ove u noua, tju hi na kutjita oua, ourunde mau suva pomuvero ; ombango jauo i ri kove, mo honapara kombanda jauo. Kaina ua hungirire ku Habera, omangu oe ; tji va ri mokuti, Kaina ua sekamene komangu oe, arire tj'e mu zepa. Jehova ua tjere ku Kaina : Habera, omangu uoje, e u ri pi ? E ua tjere: ami hi mu i; oami omutarere oamangu oantje, po ! E ua tjere : ove ua tjiti vi ? okuposa kuompintu jomangu uoje ingunku maku posa kehi koami ; ove mo sengiua kehi, indinda paturura otjinjo tjaro, kokupeua meke roje ompintu jomangu uoje. Tji mo ungura ehi, ka ri na kukupa ko omasa oaro, mo kara omutupuke nomupuke kehi. Kaina ua tjere ku Jehova: ondjo jantje onene komeho jami, hi na kusora okuitora. Tara, indino ove uen dji pukumuna kehi, ba horekiua komurungu uoje, me kara omutupuke nomupuke kehi, auhe, gu men dji munu, ma zepa ami. Jehova ua tjere ku je : inde, gu ma zepa Kaina, ingui ma sutu tu hambombari. Jehova ua tjitire omazemburukiro ku Kaina, a ha zepua i mundu, gu ma munu je. Kaina ua kapitire komurungu ua Jehova, arire tj'a tura mehi ra Noda.

Omukazendu ua Kaina ua koatere Hanoka. Kaina ua tungire onganda, arire tj'e i ruku otj' omuzandu oe, Hanoka. Hanoka ua koatere Rameka ; ingui ua kupire ovakazendu vevari ; umui ua rukirue Ada, nomukuao ua rukirue Sira.

Heva ua koatere rukuao omuzandu, arire tj'e mu

ruku Seta, na tja: Erohima ueh dji perere Habera ontui jarue, ondu Kaina tj'a zepere Habera. Ovanatje va Kaina ka va tirire Erohima, va rukirue ovanatje vavandu, novanatje va Seta va tirire Erohima, va rukirue ovanatje va Erohima. Erohima ue ve raere ombango je, novo va korere ena re kovandu'mba, imbambe mu zembire. Mokati kao mua ri umui, gua rukirue Henoka. Ingui ua raerere kovakuao: tareje! Jehova me ja novajapurue ve oveng ovengi, kokupangura avehe, nu kokuvera ovarunde avehe koviungura viao avihe ovivi. Ingui Henoka ua koatere omuzandu, gua rukirue Metusara. Henoka ua riangere pumuna Erohima, gu mu isire po. Metusara ua koatere ovazandu ivetatu, Sem, Ham na Javeta.--*Eimp*. xxxii.

EHUNGI V.

Omeba omanene. 1 *Mose* 6—9.

Ovandu va takabarere kouje, arire tji va koata ovakazona. Ovazandu va Erohima arire tji va munu ovakazona vavandu, kutja va ri ovaua, arire tji va isire povakazendu vao, imbambu va vangere.

Jehova tj'a munine oundandi uovandu kutja ua ri ounene tjinene kombanda ouje auhe, nokupaha kovandu nourizemburuka momitima viao kutja ua ri ouvi buruao, Jehova arire tj'a hihamua, kutj' ua tjitire omundu kombanda ouje, a hihamua momutima ue, a tja: me andeke omundu'ngui amin gum ba tjitire, nomundu nozonjanda novihone nozontera zejuru; nu me hihamua kutja ba tjitire vio.

Noa arire tj'a munu otjari komurungu ua Jehova; e ua tira arire tj'a suvere Jehova, na rianga pumuna Jehova. Noa ua koatere ovazandu ivetatu, Sem, Ham na Javeta. Ehi, okutja ovirongo avihe, ra njaerue ari urisiua noundandi uovandu.

Opa zire Jehova kutja ua tjere ku Noa: okujanda konjama aihe ku ri komurungu uantje, ehi ari urisiua noundandi uovandu, nu me ve pepura pumuna ehi. Ove ritungira ondjuo onene komiti, tjimuna etemba, indindi mari ende kombanda omeba; ritungira gai kare novituo viajo, nondjuo hua nepia rehi moukoto nomombanda, omeba ae ha hiti mu jo. Tung ondjuo gai rire onde, noure nouparanga. Kombanda ondjuo tjita oruvero, nomuvero posio. Tara, me eta omeba omanene kombanda ehi okuzepa ovina avihe bi nomuinjo kehi ejuru: ovina avihe bi nomuinjo gavi riman omiinjo viavio. Pumuna obe me tjiti ohange; ove mo hiti mondjuo indjindji mo tungu, ove novazandu voje, nomukazendu uoje, novakazendu vovazandu voje. Mondjuo mo hitisa una kövina avihe imbi nomuinjo, vivari vari, ongaze nontume; mo vi hitisa mondjuo gavi hupisiue. Uonga una ovikudia, gavi rire oviriua viajove novipuka.

Noa arire tj'a tjiti, otja tj'a raeroa i Erohima, arire tj'a tjiti nao. Noa tj'a tjitire, tj'a ungurire atjihe, otja tja raererua, Jehova a tja ku Noa: hita mondjuo, na obe novandu voje; ami ba munu obe, kutja u ri omupore komurungu uantje, mokati kovandu'mba. Kombunda omajuva hambombari me rokisa kehi omajuva nomautuku imirongo vine, ompura ka i nokukanuka ko, me andeke komurungu uehi ovina avihe, imbimbi ba tjiti.

Noa arirc tj'a hiti mondjuo, ejc muini, novazandu

ve, Sem, Ham na Javeta, nomukazendu ue, novakazendu vovazandu ve, ovandu ari hambontatu kumue. Na hitisa nozonjanda novipuka nozontera novihone; Noa ue vi hitisire kovivari vari, ontume nongaze, otja tj'a raeroa i Erohima; neje ua setikire omuvero kombunda jao. Kombunda omajuba hambombari omeba je ere kehi. Otuharui toure ounene uehi tua surumukisirue, nozondovi zejuru za seturuririue, nomuvare ua rokere kehi omajuba nomautuku omirongo vine. Omeba arire tji ja hapa tjinene komurungu uehi, nondjuo ja Noa ja jererue omeba, na i riangisiua kombanda omeba. Omeva ja hapere nai, kutj' ozondundu ozonene azehe za kutjiririue omeba, ka ze muninue. Novihupe avihe, imbimbia ninganingire kombanda ehi, via manene omuinjo: nozonjanda nozontera novipuka novihone novandu avehe va tir omeba. Noa novandu ve, novihupe imbimbia ri mondjuo pumuna je via hupisirue burua vio. Nomeba ja ri omazeu kombanda ehi omieze ivitano. Erohima arire tj'e rizemburuka Noa nozonjanda azehe novipuka avihe, imbimbia ri mondjuo onene. Erohima arire tj'a endisa ombepo kombanda ehi, nomeba ja kuramene. Notuharui toure ounene uehi nozondovi zomeba zejuru za setikirue, nomuvare uejuru ua tjairerue, nomeba ja herengere. Omueze ou tja omurongo ondjuo ja kuramene kombanda ondundu, ena rajo Arara.

Kombunda omajuva imirongo vine Noa ua paturire oruvero indundu a tungire kombanda ondjuo, na pitisa ekoara, nekoara ka ri kotokere ku je. Kombunda Noa ua pitisire onkuti, kutja mune omeba kutja jaire kombanď ehi. Nonkuti tji i ha munine pona pu pa kurama ompaze jajo, na i koto-

ka ku Noa, ne ua roporere eke re, nu ue í etere ku je mondjuo. Noa ua undjire rukuao omajuva hambombari, na pitisa rukuao onkuti. Nongurova onkuti arire tji ja kotoka, nu ja ri neso etarazu motjinjo tjajo; Noa arire tj'a munu, kutja ehi ra kaha. Noa tj'a undjire rukuauo omajuba hambombari, a pitisa onkuti, na i ha kotoka ku je. Noa arire tj'a isa kondjuo otjikutjiroa, na munu ehi kutja ra kaha. Erohima ua tjere ku Noa: pita mondjuo, obe nomukazendu uoje, novazandu voje, novakazendu vovazandu voje, novihupe avihe imbimbi ri pumuna obe; gavi koate, nu gavi ritjite oving ovingi kouje. Noa arire tj'a piti, na tungire Jehova okuruo, na zepa ozonjanda nozontera a zep ozomeva, ue ze ningiririsire Jehova ozomeva. Jehova tj'a nukire oruho oruua'ndui, ue rihungire momutima ue: hi na kusengera ko omundu ehi, ondu kokutja nokupaha kue, nourizemburuka uomutima ue, u ri aruhe nouvi noundandi boruao.

Jehova ua hungirire ondaja kombanda Noa novazandu ve, na tja ku o: tjiteje otukoato, nu rihengeje, uriseje ehi. Nokutira nokuuruma kuenu gaku kare kombanda ovipuka avihe, novihupe avihe; novina ovihe vi peoa momake oenu. Ovina avihe bi nomuinjo gavi rire ovidia vienu, be vi pere ene avihe otja ovihape viehi. Nunguari onjama nomuinjo uajo, okutja ompintu jajo, ene ka mu na kuria ko. Otjotjiri, ompintu jomiinjo vienu me paha, me pura kovipuka avihe, me pura una omuinjo uomundu keke romundu, keke romukuauo ue. *Ingungu ma tirahi ompintu jomundu, ompintu je gai tirahiue i mundu una, ondu kokutja Erohima ua tjitire omundu gua sana na je.*

Noje Erohima ua tjere rukuauo ku Noa nova-

vandu ve: tareje, me tjiti ohange jantje pumuna ene, nu pumuna ontui jenu kombunda jenu, nu pumuna omuinjo omuhupe auhe, imbumbu kara pumuna ene, pumuna ovihupe avihe, imbimbia pitire mondjuo. Ba tjiti ohange jantje pumuna ene, ovihupe avihe navi ha pepurua rukuauo nomeba. Erohima ua tja rukuauo: ing omazemburukiro oohange jantje, amin dji ba tjiti pokati kojami na pokati koojene. Outa uantje ami ba tua movikamba, numbui mau rire omazemburukiro oohange. Ami tji me eta ovikamba kombanda ehi, outa imbui mau munua movikamba; nami me rizemburuka ohange jantje, indjindji ba tjiti pumuna ene, nomeba omanene ka e nokujandeka rukuauo ovina avihe. Outa imbui tji mau kara movikamba, ami me tara ku o, arire tji be rizemburuka aruhe ohange dji ha janda, indjindji ri pokati ku Erohima na pokati omuinjo omuhupe auhe, nonjama aihe, indjindji ri pehi.— *Eimp.* xxxiii.

EHUNGI VI.

Okutunga komuretungo ua Babera. 1 *Mose* 11.

Ovandu va takabarere tjinene tjinene, nu ouje auhe ua ri neraka rimui nomambo jemue. Novandu tji va tjindire kuta mokupamburuka kuejuva, va munine otjana otjinene mehi indina ena raro Sineara, arire tji va tura ko.

Nu va hungirasanene: indjee, tu tjite ominoko, nu tu njose vio. Arire tji va tja rukuauo: indjee, tu ritungire onganda onene nomuretungo, ohonga uajo gai tune kejuru, tu ritjitire ena kutja tjinangara atu ha haneoa kombanda ouje auhe. Jehova

arire tj'a rauka kejuru, a mune onganda nomuretungo, imbu ovanda imbu va tungire. Jehova a tja: tara, ovandu ivemue, avehe ve neraka rimui, otjo hi ihi tji va aruka kokutjita; okuungura kuao ka ku nokukondua ko, inguku mave hara kokutjita? Indjee, tu rauke nu tu purukise mo eraka rao, kutj' omundu a ha zuu omukuauo. Jehova arire tja hana ovandu kona'ngui kombanda ouje auhe, arire tji ve kuisa okutung onganda jao.

Onganda indjina ja rukirue ena rajo Babera, ondu kokutja Jehova ua purukisire kona'ngui eraka rouje auhe, arire tj'a tjekisa ovandu avehe kombanda ehi arihe.—*Eimp.* xxxiv.

EHUNGI VII.

Okuisaneua kua Aberama. 1 *Mose* 11—14.

Erohima tj'a purukisire eraka rovandu, tj'e ve hanene komband ehi arihe, ovandu ve mu zembire rukuauo; nu Erohima ma vanga, ovandu kutja ve mu tjiue, nopa zire kokutorora omundu, ne mu pe embo re. Omundu'ngui ua rukirue Aberama, ua ri movanatje va Sem, ihe je ua rukirue Tara, na tura motjirongo Ura, mehi ra Karedea. Tara ua uarere omatje oe Aberama, na Rote, omatje oamatje oe Haran, na Sarai, omukazendu oamatje oe Aberama, va pitire mu Ura otja Ovakaredea, arire tji va tjindire kehi ra Kanaana, ve ere kotjirongo Haran, nu va turire mo. Tara ua karere omarohima jarue, ne ua kokere mu Haran.

Jehova ua tjere ku Aberama: pita mehi roje, movakuao voje, mondjuo jaiho, tjinda kehi'ndi, indindi me ku raere. Me ku tjiti otjiuana otjinene,

me ku pe ondaja, me ku tjitire ena enene; ingungu me ku pe ondaja, me mu pe ondaja uina, me mu sengi, ingungu ma seng ove; oviuana avihe viehi mavi serua ondaja move. Aberama ua tjindire, otja tj'a raerua i Jehova; ne ua ri nozompura imirongo hambombari na izetano pehi, arire tj'e ja mehi ra Kanaana. Ovandu, imbamba turire mu ro, va rukirue Ovakanaana. Jehova ue riraisire ku Aberama na tja: kontui joje me p'ehi'ndi. Aberama ua tungirire Jehova okuruo. Kombunda e ua tjindire ku Betera, ua tungire mu tjo ondjuo je, na tungire Jehova okuruo, arire tj'a zuvarisa ena ra Jehova, Ourumbu ue ere mehi ra Kanaana; nu Aberama ua tjindire mehi ra Egipeta, ondu ourumbu tji ua ri ounene. Varao, omuhona oa Egipeta, ua pere ovina ku Aberama, ne ua ri nozontu nozonkompe novakarere novakareregaze nozongamero.

Aberama ua pitire rukuao mehi ra Egipeta nomukazendů oe, Rote ua tjindire pumuna je. Aberama ua ri notjihuro otjinene. ua ri nozonjanda nozonkompe notjivapatenda notjijeretenda; e ue ere ku Betera, opomba e pa tungire okuruo, arire tj'a zuvarisa ena ra Jehova. Rote una ua ri nozontu nozonkompe nozontjuo. Ehi ka ri urire ko orutumbo ruao, ra ri ohinga, ozompata za ri aruhe pokati kovarise va Aberama na imba ova Rote. Aberama ua tjere ku Rote: ozompata aze ha kara pokati kojami na pokati kojove, na pokati kovarise vantje na imba ovaje; ehi arihe ka ri ri komurungu uoje ? arikana, ripangura kojami. Tji mo vanga kokumoho, ami me tjindi kokunene, tji mo vanga kokunene, me i kokumoho. Rote ue ritorora omiruko avihe via Joredana, arire tj'a tungu

ozondjuo ze kuta ku Sodoma. Ovature va mu Sodoma va ri ovindandi, va ri ovatjite ovivi ovanene komurungu ua Jehova. Rote tj'a tjindire, Jehova ua tjere ku Aberama: jera omeho ooje, ehi arihe oven di mo munu, me pe kove na kontui joje. Me takavarisa ontui joje tjimuna oruuma ruehi, omundu tji ma sora okuvara oruuma ruehi, ma sora okuvara ontui joje.

Kedora Raomo, omuhona ua Erama, novahona ivetatu ovakuao va sekamisire ovita komuhona ua Sodoma. Va tuarere omizaro avihe via Sodoma na imbi via Gomora, noviria avihe, va tuarere Rote una, arire tji va i. Aberama, tj'a zuvire ihi, ua rongerisire ovakarere ve, arire tj'a ramba ovahona imbeni, na kotora Rote nomizaro avihe. Tj'a kotokere kovita, Merekisedeka, omuhona oa Sarem, ue mu hakaenene, omuhona ingui ua ri omupunguhe ua Erohima. E ua serere Aberama ondaja na tja: Aberama ove ua serua ondaja i Erohima, gu u ri omuini uejuru nehi. Erohima ua hivirikua, ondu kokutja e ua pere meke roje ovavita na ove. Omuhona ua Sodom ua tjere ku Aberama: kara nomizaro, nu pan dji o ovandu. Aberam ua tjere: Me jere omake oantje ku Jehova Erohima omunene, gu u ri omuini uejuru nehi; hi na kutora orusepa nondatua joje, o ha tja: ami ba tjitire Aberam omutumbe.—*Eimp.* iii, 2.

EHUNGI VIII.

Aberama ma kampura. 1 *Mose* 15—18.

Kombund ovina'mbi embo ra Jehova re ere ku Aberama, na tja: Aberam! o tira. Oami oruvao ruoje, nondjambi joje onene tjinene. Aberam ua

tjere: Jehova! Jehova! mon dji pe tjike? me puire, hi novanatje. Jehova ue mu tikire pentje, na tja: jera omeho ooje kejuru, vara ozonjose, kutja mo sora okuzevara; arire tj'a tja ku je: ontui joje mai rire ovengi otja zo. *Aberam ua kampurire omambo'nga oa Jehova, nongambui indji Jehova ue mu tarerere ousemba.* Ejuva'ndina Jehova ua tjitire ohange pumuna Aberama, na tja: kontui joje me p'ehi'nda kontontu ja Egipeta kuta kontontu onene, ena rajo Verata.

Sarai, omukazendu oa Aberama ke mu koaterere ovanatje. Aberama tj'a ri nozompura imirongo hambontatu na homboumue pehi, omukarere oe oa Egipeta ue mu koaterere Ismaera; tj'a ri nozompura imirongo muviu, na imuviu pehi, Jehova ue riraisire ku je, na tja: oami Erohima omuzeu, rianga komurungu uantje, kara nousemba. Me tjiti ohange jantje pokati kojami na pokati kojove, me ku takavarisa tjinene, mo rire ihe joviuana ovengi; ena roje ka ri na kurukua Aberama, mo rukua Aberahama, ondu kokutja be ku tua kokurira ihe joviuana ovengi, novahona ovanene mave koateua i ove. Erohima ua tjere ku Aberahama: takamisa ohange jantje, ove, nontui joje kombunda joje. Ohange jantje, indjindji ri pokati kojami na pokati kojove, na pokati kontui joje kombunda joje, indjindji ri ohange jantje: avehe imb' ovarume, gave sukarekue; omuzandona auhe ga sukarekue nomajuva hambontatu. Ohange jantje mai kara monjama jenu, mai kara ohange di ha janda. Omurume auhe, gu ri nomukova, omukova ue bu ha sukarekua, omuinjo imbui mau jandekua mokati kotjiuana tjao, ondu tji ua tea ohange jantje. Jehova ua tjere ku Aberahama: k'o nokuruka ena romukazendu uoje

Sarai, mo ruku ena re, Sara, ondu tji me mu p'ondaja, me p'ove omatje omuzandu komukazendu uoje. Aberaham ue riuisire komurungu ue, na joro, na tja momutima ue: ge koate omatje, ami, gu u ri nozompura imirongo mirongo? na Sara, gu u ri nozompura imirongo muviu ma koata? Erohima ua tjere: otjotjiri, Sara, omukazendu uoje, ma koatere omatje omuzandu, mo ruku ena re Isaka, nohange jantje me tjiti pumuna je. Jehova ua jandere kokuhungira pumuna je, arire tj'a rondo kejuru.

Kombunda Jehova ue rimunikisire rukuao ku Aberahama, tj'a karere pehi pomuvero uondjuo je, omutenja tji ua tuire, e ua jerere omeho oe, na munu ovarumendu ivetatu; tj'e ve munine, ua hakahanene okuenda komuvero uondjuo je, na hakaene na vo, ne rikoto, na tja: Muhona! tjim ba munu okuingoneka kove, o kapita komukarere uoje; omeva outiti gae jetue, koheje ozompaze zenu, ritizeje kehi omuti'mbui. Me eter ene otjikokotua, gamu riporeke omitima vienu. Va tjere: tjita otja ove tji ua hungire. Aberaham na hakahanene kondjuo ku Sara, na tja: himbahimba, jareka otjikokotua, ne ua utukire kozonkompe, na kampura ontana ontune, ne i pe komukarere, gua hakahanene kokuituna. Aberaham ua tuarere ongondivi, nomaihi, nontana, arire tj'e i tua komurungu uao, na kurama pu o kehi omuti, novo va rire, va tjere ku je: Sara, omukazendu uoje u ri pi? E ua tjere: u ri mondjuo. E ua tjere: tjiri! me ja rukuao kove, nu Sara, omukazendu uoje ma rire nomuzandu. Sara ua jorere, tj'a zuvire omambo'nga. Jehova ua tjere ku Aberahama: Sara ma joro tjike? ka tjina ihihi otjizeu ku Jehova.—*Eimp.* xxxv.

EHUNGI IX.

Sodoma na Gomora. 1 *Mosè* 18. 19.

Ovarumendu imbamba rire pu Aberahama, va sekamene nu va tuarere omirungu viao ku Sodoma. Aberahama ua tikire o. Jehova ua tjere: ge horeke ku Aberahama ami tji me tjiti? be mu tjiua, ga ronge ovanatje novandjuo ve, gave takamise ondjira ja Jehova, kokutjita oupore. Jehova ua hungirire rukuao: ondu kokutja okurokoha kua Sodoma na Gomora ku ri okunene noviungura vivi viao ovizeu tjinene, opu me zu kutja me i ko, ge mune kutja va urisa ozondjo zao.

Novarumendu va ire ku Sodoma, nu Aberahama inga ua kuramene komurungu ua Jehova. Aberahama arire tj'a tumbuka na tja: mo zepa una omupore pumuna omurunde? nani mun ovapore imirongo ivitano monganda; mo ve zepa una? onganda ko nokuhupisirira ko ovapore imirongo ivitano imbambe ri mo? Otjina otja ihi gatji rire kokure kove kokuzep omupore pumuna omurunde, omusemba ga kare otj' omurunde! Omupangure uehi arihe a ha tjiti oupore? Jehova ue mu zirire: tji me munu mu Sodoma monganda ovapore imirongo ivitano, me hupisire o onganda aihe. Aberaham a tja: arikana, be rikampurire okuhungira ko Muhona, nanda gi ri oruuma nomutue; nani ivetano mave zu pomirongo vitano, nonganda aihe mo andekere imba ivetano? E ua tjere: tji me munu imirongo vine na ivetano pehi, hi nokuijandeka. Nu Aberaham ua kondjisire kokuhungira, na tja:

nani imirongo vine mave munua mo? Jehova ua tjere: hi na kuvezepera imirongo vine. Aberaham ua tjere: Jehova, a kara nomazenge, ondu kokutja me hungire: nani imirongo ivitatu mave munua mo? E ua tjere: hi na kuvepepura, tji me munu ovapore imirongo ivitatu. Aberaham arire tj'a tja: tara, be rikampura kokuhungira ko Muhona: nani imirongo ivivari mave munua? E ua tja: onganda hi na kujandekera imirongo ivivari. Ne ua tjere rukuauo: Muhona a ha kara nomazenge, ge hungire rumue rukuauo; nani mave munua mo imurongo? Nu Jehova ue mu zirire, a tja: ovarunde hi na kuvepepurira ovasemba imurongo.

Jehova arire tj'a i, tj'a senine kokuhungira ku Aberahama, nu Aberaham ua arukire konganda je.

Novarajeoa avevari ve ere mu Sodoma ongurova. Rote ua karere pomuvero ua Sodoma. Rote tj'e ve munine, ua sekamene ga tjakanene o, ne rikoto komurungu ue ku o, na tja: Vahona vantje, tareje! hiteje mondjuo jomukarere oenu, mu rare mo, nu kohee ozompaze zenu; omuhuka tji patji ene mamu kangama nu mamu i ondjira jenu. Novo va tjere: aje! matu rara momuvanda. Rote arire tj'a kondjise tjinene, gave je ku je, na tjitire o okuria, nave ri. Komeho va kararere, ovarumendu vanganda indjina va ongasanene, avehe novazandona novakururume, otjiuana atjihe, novo va koverere ondjuo. Va ororokere ku Rote: Ovarumendu imb ovaenda, imbe ja kove outuku, ve ri pi? ve pitisa, gatu tjiue o. Rote arire tj'a piti, na setika ondjuo kombunda je, na tja: vangu vantje! a mu tjiti oundandi. Novo va tjere: indjon guno, ove ozonganda, nu mo ver ete aruhe, matu tjiti ouvi kove. Arire tji va hangatene je, nave paha kokupapurura

omuvero uondjuo. Novarumendu, imb ovarajeoa va Jehova, va ropororere eke rao, nave hitisire Rote mondjuo, nu va setikire ondjuo. Novarajeoa va Jehova va potuparisire ovarumendu, imbamba ri pentje, ave ha munu omuvero, arire tji va urua kokuupaha. Novarajeoa va Jehova va tjere ku Rote: obe u ri pumuna ani? avehe imb ovoje tuara mona mui. Matu kanjaja pona'mba, onganda indji, ondu kokutja oviungura ovivi viovandu ovinene tjinene komurungu ua Jehova. Jehova ua hindir ete kokupepura pona'mba. Rote arire tj'a kampura omukazendu ue, novakazona ve vevari, novarajeoa va Jehova ve ve tikire pentje posio onganda. Jehova arire tj'e rimunikisa ku o, a tja: rihupisa omuinjo uoje, ritubukira, o tara kombunda joje, tja mo kurama motjana hi atjihe, ritubukira kozondundu. Rote arire tj'a tja: ami ba munu otjari komurungu uoje, obe kutja ua hupisa omuinjo uantje; nozondundu okokure. Tara onganda indjina opopezu nokatiti rukuao, dji taurisira mo. Jehova ua tjere: ba kampura omurungu uoje, hi nokutea ko onganda indjina dji mo hungire. Hakahana, rihupisa mo, hi na kutjita ko, ove tjantje mo tunu ko kona'nguina. Ena ronganda indjina ja rukirue Zoara.

Rote tj'a hitire mu Zoara ejuba ra zire. Nomukazendu ua Rote ue ritaurire mondjira, kokutara kombunda je, na rire otjitundu tjomongua. Rote novakazona ve avevari tji va hitire monganda ja Zoara, Jehova ua rokisire nomuriro nouzuvo kejuru kombanda ja Sodoma na Gomora. Ne ua tanaurire ozonganda inda nomuruko auhe, novature avehe novihape avihe, Jehova ua jandekere. Omuhuka omunene Aberaham ue ere kona, na kura-

mene komurungu ua Jehova, ne ua tarere kuta ku Sodoma, na munu omuise omunene tji ua sekamene, tji ua tuimine movirongo imbina, omuise omunene tjinene.—*Eimp.* xxxvi.

EHUNGI X.

Isaka. 1 *Mose* 22. 23.

Jehova ua tjitire, otja tj'a raerere ku Aberahama, nu Sara ua koatere omatje omuzandu uokukurupa kue, otja tj'a raererue i Erohima. Aberaham ua rukire omatje ue ingu Sara gue mu koaterere, ue mu rukire ena re Isaka. Ne ua sukarekere omatje ue omajuva hambontatu otja tj'a raererue i Erohima. Omatje tj'a kurire arire tj'a jumbirua, Aberaham ua tjitire omukandi.

Kombund ovina'mbi Erohim ua rorere Aberahama, ne ue mu isanene: Aberahama! Aberahama ua tjere: oami ingui. Erohim ua tjere: kampura omatje uoje ingui umue, gu mo suvere, Isaka, nu tuende kehi ena raro Morija, mo mu zepere mo oomeva, mo mu zepa kondundu imui, indjindji me ku raere. Aberaham ua sekamene omuhuka omunene, ne ua kutirire esinu re, ne ua tuarere pumuna je ovazandu vevari nomatje oe Isaka. Ne ua tiorere ozongune zozomeva, ne ua sekamene arire tj'a i kona karaererue i Erohima. Ejuva ri tja tatu Aberaham ua jerisire omeho oe na munu kona kokure. E ua tjere kovazandu ve: karee imba nesinu, ami nomuzandu antje matu i ko, tji tua kumbu ku Jehova matu kotoka. Aberaham ua torere ozongune zomeva, ne ue ze tjindisire Isaka, ne muini ua kampurire meke re omuriro norubio, navevari va

ire pamue. Isaka ua hungirire ku ihe, a tja: tate! Aberaham ue mu zirire, a tja: omatje antje, oami ingui! Ne ua tja: tara omuriro nozongune, nu ontjona jomeva i ri pi? Aberaham ua tjere: Erohima omuini ue rimuninine ontjona jomeva! novo va ire nai pamue. Tji va tunine kona ku va raererue i Erohima, Aberahama ua tungire mo okuruo, na tunu kozongune, ne ua kutire omatje oe Isaka, arire tj'e mu tua kombanda okuruo komband ozongune. Nu Aberaham ua roporere eke re na kampura orubio kokuzepa omatje oe. Nomurajeua ua Jehova ue mu ravaerere kejuru, na tja: Aberaham! Aberaham! Aberaham ua tjere: tara, oami ingui! Ne ua tjere: o tunu omuzandu, ko nokumutjitira otjina; nampano me tjiua, kutja mo tira Erohima na kutja kon dji ruruparere omatje oje umue. Aberaham ua erisire omeho oe, arire tja munu kutja kombunda je kun ontu ontuzeu, je rizengirire momaso nozonja zajo; nu Aberaham ua ire, nu ua torere ontuzeu indji, ne ue i zeperere omatje oe ozomeva. Aberaham ua rukire ena rotjirongo hina: Jehova ma munu!

Nomurajeua ua Jehova ue mu isanene kejuru rukuao, na tja: ondu kokutja ua tjiti otjina hi, nu ko panterere pomatje oje umue, otjotjiri, me ku p'ondaja onene tjinene, nontui joje me i takabarisa, ga i rire otj' ozonjose zejuru neheke indindi di rikomeva kokuvare, nontui joje mai kara nomibero viovavita na jo. Montui joje oviuana vioehi mavi peua ondaja, ondu kokutja ua zuvire omambo antje. Aberahama nomatje oe Isaka va kotokere kovazandu ve, novo va arukire.—*Eimp*. xxxvii.

EHUNGI XI.

Isaka novanatje ve. 1 *Mose* 25—35.

Sara ua kokere monganda ja Heberona, Aberaham ue mu pakere. Aberaham ua kurupire tjinene, Jehova ue mu pere ondaja movina avihe. E ua hindire omukarere oe Eriesera novikupe ovingi, ue mu tumine kehi re, kovandu ve, kokupahera omatje oe Isaka omukazendu. Eriesera ue ere ku Betuera, omatje oamangu oa Aberahama. Betuera ua ri novanatje vevari, nomuzandu gua rukirue Rabana, nomukazona, ena re Rebeka. Eriesera ua varekerere Isaka omukazona ua Betuera; tj'a perue, e ua pere ovikupe noviovitunja ovingi, arire tj'a kotoka ku Aberahama, omuhona oe. Isaka ua kupire Rebeka, arire tj'e mu jeta mondjuo jaina je, Sara, ingungua kokere. Isaka tj'a kupire Rebeka, e ua ri nozompura imirongo vine. Isaka ua kumbire tjinene ku Jehova, ondu Rebeka tj'a ri ongandji. Jehova ue rikumbisire, ua tja ku Rebeka: mo koata ovazandu vevari, nu omunene ma rire omukarere oomutiti. Rebeka tj'a koatere, omapaha ja ri mezumo ze. Omutenga ua ri nomainja morutu aruhe otj' omukova, opa zire e ua rukirue Esau; omangu oe ve mu rukire Jakoba. Ovazandu'mbeni, tji va kurire, Esau ua karir omujeve; Jakoba ua ri omusemba, ua karere mondjuo, ua ri nozonjanda. Isaka ua suverere Esau, Rebeka ua suverere Jakoba. Ejuva rimui Jakoba ua terekere oviria, Esau ue ere kokuti, ua urirue, ea tja ku Jakoba: pan dji o oviria imbi, ba urua. Jakoba ue mu itabere: dji

randa indino okukoateua kuoje okutenga! Esau ua tjere: tara! me koka, ge tjite vi na ko? Esau ua randere ku Jakoba okukoateua kue okutenga. Jakoba ue mu pere ovikokotua noviria, Esau ua rire, na nu, arire tj'a sekama na i; ua tondere nai okukoateua kue okutenga.

Isaka tj'a kurupire tjinene, omeho oe tji ja potuparire, e ua isanene Esau, everi re, na tja: kampura omunguma nouta, tuende mokuti, kendjijevere otjipuka, dji tjitira otjikuria otjiua tjorutjato, omuinjo uantje gau pe ove ondaja, komeho ami me koka. Rebeka ua zuvire omambo'nga. Esau ua ire mokuti kokujeva. Rebeka ua tjere ku Jakoba: tuende korupanda, dji etera ozonkompona, indanda nuna impari, me ze jarekere iho, otja iho gua suvere kokuria, obe mo ze tuara ku iho, ga rie, ge ku pe ondaja. Jakoba ua tjere ku ina ku Rebeka: tara, erumbi rantje u nomainja morutu rue, ami gi ri orunguza. Nani tate men dji tiza, nami me kara komurungu ue otj' ovinea, nani me sengiua, hi na kupeua ondaja. Rebeka ua tjere: omatje oantje, orusengi garu kare kombanda jantje, puratena uri omambo oantje; tuende dji etera zo. Jakoba ua ire, arire tj'e ze eta ku ina, nu Rebeka ua tjitire otjikuria otjiua tjorutjato, otja ihe gua suvere kokuria. Kombunda Rebeka ua kampurire ozombanda ozombua za Esau, ue ze huikikire ku Jakoba, nomikova viozonkompona ua kutire, ue vi mangere kenkoti nomake oa Jakoba, ovikuria ua pere meke re. Jakoba ue vi tuarere ku ihe, na tja: tate! Isaka ua itabere: oami ingui; omatje oantje ove ani? Jakoba ua tjere ku ihe: oami Esau, ba tjitire otja tji uen dji raere; sekam, riaa kotjipuka otjantje, omuinjo uoje gaun dji pe ondaja. Isaka ua tjere ku

Jakoba: tumbuka, omatje oantje, ge tize ove, kutja me tjiua, kutja ove Esau, poo, ka ove Esau? Jakoba ua tumbukire ku Isaka, gue mu nununga, arire tj'a tja: okuposa kua Jakoba, nunguari omake je ri oa Esau. Isaka ke mu tjivirue, ondu kokutja omake oe ja ri nomainja otj' omake oa Esau. Isaka ue mu purire: ove omuini Esau omatje oantje? Jakoba ua tjere: oami je! Isaka ua rire kotjipuka tja Jakoba, na tja: tumbuka, dji hupita, omatje oantje; e ua tumbukire, ue mu hupitire. Nu Isaka ue mu serere ondaja, na tja: Erohima ga pe ove omueme uejuru, nomasa oehi, nouingi uoviria novinue. Oviuana mavi rire ovakarere voje, mavi rikotamene komurungu uoje, kara nouhona kombanda ovangu voje. Isaka tj'a senine okusera ondaja kombanda Jakoba, Jakoba tj'a pitire, Esau ua kotokere kokujeva, na jareke otjipuka, ue tji tuarere ku ihe, na tja: tate, sekama u rie, omuinjo uoje gau pe ami ondaja. Ihe ua zirire na tja: ove ani? Esau ua tjere: oami Esau, everi roje. Isaka tj'a zuvire omambo'nga, ua uruminue tjinene, na tja: e oani, guen dji etere otjipuka? ami ba ri, be mu pere ondaja, e ma kara nondaja indji. Esau tj'a zuvire omambo'nga oaihe, e ua ririre tjinene, na tja: tu pa o ondaja uina. Isaka ue mu pere ondaja okatiti. Esau ua njengerue Jakoba tjinene, na tja momutima ue: omajuva ooruhoze ruatate mae tumbuka, me zepa omangu oantje. Rebeka tj'a zuvire omambo'nga, ua tjere ku Jakoba: sekama, taura kerumbi rantje, ku Rabana, kara'mbeni, omarenge oerumbi roje tjantje ja porisiua. Isaka ua isanene Jakoba, ue mu pere ondaja rukuao, arire tj'e mu tjindisa ku Rabana. Jakoba ua taurire komurungu uerumbi re, ua taurire ku Rabana.

Jakoba tj'a ri omueze umui pumuna Rabana, gua tjere ku Jakoba: mon dji karere uri? dji raera, mo vanga tjike otj' ondjambi? Nu Rabana ua ri novakazona vevari, erumbi ua rukirue Rea, nomangu oe Rahere. Rea ua ri nozonguizi, Rahere ua ri omua. Jakoba ua tjere ku Rabana: me ku karerere Rahere ozompura hambombari. Ozompura hambombari tji za kapitire, Rabana ke mu pere Rahere, ue mu pere Rea. Jakoba ua tjere ku Rabana: tji ua tjitire ovinea, oani vi? Rabana ua itaberere: ka omuhingo uetu, kokupa omukazona omangu komeho erumbi re. Tji mo karere ami ozompura hambombari ozonkuao, me ku pe omangu una. Jakoba ua tjitire nao, ondu tj'a suverere Rahere; Rabana ue mu pere Rahere una. Jakoba ua ri novanatje ovazandu imurongo na vevari pehi, nomukazona umui.

Ing omana oovazandu va Jakoba: omunene Ruben, ovangu ve: Simeona, Revi, Juda, Dana, Natari, Gada, Asera, Isahera, Seburona, Joseva, Benjamina, ena romukazona, Dina.

Jehova ua tjere ku Jakoba: jaruka kehi rootate voje, me kara pumuna ove. Jakoba tj'a kotokere ko jao, pumuna ovakazendu novanatje novakarere ve, notjihuro atjihe otjinene otjizeu, e ua zuvire, kutja Esau, erumbi re, ua sekamene puna ovandu ve ovengi kokuhakaena na Jakoba. Jakoba tj'a zuvire, e ua tirire tjinene, na kumbu ku Jehova kokumujama kerumbi re Esau. Tj'a kumbire, Erohima ue mu pere ena rarue, ua rukire je Iseraera. Jakoba ua hindire ku Esau ozonjanda ozengi, nu tj'a hakaenene na je, Jakoba ua ire komurungu uovanatje novakazendu ve, ne rikotamene tu hambombari komurungu ua Esau. Esau tja munine

omangu oe Jakoba, ua utukere ku je, ne ripete kenkoti romangu oe, ue mu hupitire, avevari va ririre. Erohima ua jamene nai Jakoba komurungu ua Esau na tanaura omutima ua Esau, a ha tjitire otjina komangu oe Jakoba. Jakoba ua tjindire ku ihe Isaka; ingui tj'a kurupire tjinene, tj'a munine ovanatje vovanatje, novanatje vao rukuao, ua kokere, novanatje ve Esau na Jakoba ve mu pakere. Esau ua tjindire mehi ra Seira, Jakoba ua turire mehi ra Kanaana; ka va turire pamue, ehi ka ra urire ko orutumbo ruao, ra ri ohinga.—*Eimp.* xxvi.

EHUNGI XII.

Joseva ma randua. 1 *Mose* 37.

Joseva, omatje oa Jakoba, ua ri omuzandu nozompura imurongo na hambombari pehi, tj'a karisire ozonjanda zaihe pumuna omarumbi oe; nu omambo oao omavi e ua tuarere ku ihe. Israera ua suverere Joseva komeho ovanatje ve avehe, ondu tj'a ri omatje ookukurupa kue, arire tj'e mu tjiti otjizaro otjiua novivara ovengi. Omarumbi oe tji va munine, kutja ihe jao ue mu suverere tjinene komeho jao avehe, kutja ua ri omuingona, ve mu njengerue, ka va sorere okuhungira naua ku je. Joseva ua rotere oruroto, na tja komarumbi oe: purateneje oruroto ruantje, indui ami dum ba roto. Ami ba rotere, kutja ete tua kutire omakutua mekunino, ekutua rantje ra kangamene, arire tji ra kurama, nomakutua oenu je rikotamene komurungu uekutua rantje. Omarumbi va tjere ku je: mo vanga okuhonapara kombanda jetu? Ve mu njengerue tjinene. E ua rotere oruroto ruarue, na tja

komarumbi oe: ami ba rotere, kutja ejuva nomueze nozonjose imurongo na imui pehi kutja ze rikotamene koami. Ihe je, tj'a racrerue omambo'nga, ue mu verere, na tja ku je: oruroto indui orugua i? ge je, oami, nonjoko, nomarumbi ooje, gatu je, gatu rikotamene kove? Omarumbi va tir eruru, nunguari ihe ua takamisire morukoro omambo'nga.

Omarumbi oa Joseva va karisire ozonjanda za ihe kuta ku Sikema. Israera ua tjere ku Joseva: tuende, katara, omarumbi voje kutja mave kara o, nozonjanda kutja maze kara naua, dji kotorera omambo. Joseva arire tj'a i. Tjinga a ri kokure, omarumbi oe va munine je, va tjasanene: tareje, omurote me ja'nguno, indjee, tu mu zepe, tu mu jumbe mondjompo, arire tji tua tja: otjipuka otjindandi tje mu zepere, matu munu, oturoto tue matu rire tjike. Ruben, gua ri erumbi, ue mu vaterere, na tja: atu ha mu zepa; amu tirahi ompintu; mu jumbeje mondjompo, indjindji ri mokuti. Ruben ua vangere okumuvatera komake oao, kokumukotora ku ihe. Joseva tj'a tumbukire, ve mu hukurire otjizaro tje, ve mu jumbire mondjompo, indji ja puirire, arire tji va kara pehi kokuria.

Tji va rire, va munine ombunga jo Vamidiana ovengi, arire tji va nana Joseva mondjompo, arire tji ve mu randere ovipimbe imirongo vivari ko Vamidiana, imbambe mu tuarere kehi rarue, ena raro Egipeta. Omarumbi oa Joseva va zepere onkompo, arire tji va tutumika mompintu otjizaro tje, ve tji hindire ku ihe, ku Israera, arire tji va tja: tue tji munu, tji zemburuka, kutja otjo tjomatje uoje, poo, ka tjo? Jakoba ue tji tjivirue, na tja: otjo tjomatje oantje, otjipuka otjindandi tje mu zepere; arire tj'a taura ovihuikiko vie, ne ua riririre omatje oe

Joseva omajuva omengi. Ovamidiana va tuarere Joseva mehi ra Egipeta, arire tji ve mu randa ku Potivara, gua ri énuke ra Varao, omuhona oa Egipeta. Jehova ua ri pumuna Joseva, kutja ua ri omuningandu. Omuhona oe tj'a munine ihi, ue mu kuramisire kombanda ondjuo je aihe. Jehova ua andaparerere Joseva ondjuo novina avihe via Potivara.—*Eimp.* xxii.

EHUNGI XIII.

Joseva mondjuo jovahuurua. 1 *Mose* 39—40.

Joseva ua ri omundu omua, nomurungu omua. Kombunda omukazendu ua Potivara ua uisire omeho oe ku Joseva, arire tj'a paha okumuhonga kokuvakira. Joseva ua pantere, na tja ku je: ge tjite vi oundandi bu ri nai ounene komurungu ua Erohima! Ejuva rimui Joseva ua hitire mondjuo kokuungura, ka pa ri omundu, gua ri mo. Omukazendu ua kampurire ombanda je, arire tj'a tja: rara po ami. Joseva ua isire ombanda je momake oomukazendu, na tupuka, arire tj'a piti mondjuo. Omukazendu tj'a munine, kutja Joseva ua tupukire, nokutja ua isire ombanda je momake oe, ua isanene ovandu, na tja: tareje! omutua ingui ue ere kojami kokuvakira, ami tjim ba ororoka, e ua tupukire. Omurumendu oe, tja kotokere, ue mu raere omambo'nga rukuao, ua kumininine Joseva novinea. Omuhona oa Joseva, tj'a zuvire omambo'nga oomukazendu oe, e ua ri nomarenge, arire tj'a hindi Joseva mondjuo jovahuurua. Jehova ua ri pumuna Joseva, ue mu pere otjari momeho oomutarere oondjuo jovahuurua, ingui ua pere ovahuurua avehe

momake oa Joseva; kovina avihe Joseva bi a tjitire, Jehova ua pere ouningandu.

Kombund ovina'mbi omuhambune nomujareke vomuhona oa Egipeta, va pindikisire omuhona vao, omuhona oa Egipeta. Varao ua tir omarenge, arire tj'e ve hindi mondjuo jovahuurua, opu pa ri Joseva. Moutuku umui avevari nomuhambune nomujareke va rotere oruroto. Joseva, tj'e ere ku o omuhuka, tj'a munine, kutja va ri noruhoze, ue ve purire, na tja: otjigua i, ene kutja mu noruhoze? Va zirire: tua rotere, nu ka tu nomundu, gue tu raere okuha kuoruroto. Joseva ua zirire: okumangurura maku sa ku Erohima, nanda dji koreje. Omuhambune ue mu korere oruroto rue, na tja: moruroto ruantje ba munu omuvite bu nomikono vitatu, arire tji ua ri nomivite. Otjitjuma tja Varao tja ri meke rantje, ami ba kampurire omivite, be vi kamene motjitjuma tja Varao, arire tjim be tji pe meke ra Varao. Joseva ua tjere: omikono vitatu okutja omajuva ietatu. Kombund omajuva ietatu Varao ma jere otjiuru tjoje, me ku jarura mokukarera kuoje; mo pe meke ra Varao otjitjuma tje, otja rukuru. Tji mo kara naua, dji zemburuka, dji hungirira ku Varao, ga pitise ami mondjuo indji. Ami ba vakua mehi ra Ovaheberu, hi tjitire otjina, kutjam ba jumbua mondjuo indji.

Omujareke tj'a munine, okuha kutja kua ri okua, na tja: ami ba roto, ovihanda ivitatu kutja via ri potjiuru tjantje, oviria via Varao via ri motjihanda, ihihi tja ri okombanda, nozontera za rire mu tjo. Joseva ua zirire: ovihanda ivitatu okutja omajuva ietatu; kombund omajuva ietatu Varao ma jere otjiuru tjoje, arire tj'e ku turika komuti, nozontera

maze ri onjama joje. Kombund omajuva ietatu Varao ua tjitire, otja Joseva tj'a raerere. Omuhambune ua kuramisirue mokukarera kue, nomujareke ua turikirue komuti. Omuhambune ke rizemburukire Joseva, ue mu zembi.—*Eimp.* xvii, 7, 8.

EHUNGI XIV.

Joseva komurungu ua Varao. 1 *Mose* 41.

Kombund ozompura impari Varao ua rotere, kutja ua kuramene pontontu. Montontu ja pitire ozonkompe ozontentu hambombari, ozombua ozontune, arire tji za ri ehozu. Kombunda e ua munine ozonkompe ozontentu ozonkuao, da pitire montontu, indanda ri ozombi, otungava, arire tji za kurama pozontentu indanda nuna posio ontontu. Ozontentu ind' ozombi otungava za manene, za rire ozontentu ind ozombua, indanda nuna. Varao ua kangamene. E ua rarere rukuao, arire tj'a roto tu vari: ozondavi hambombari ozontune ozompua za hapere mehozu rimui; kombunda jazo ozondavi ozonkuao hambombari ozondampi, indanda njoserue ombepo za hapere, nu ind ozondampi za ninine indanda nuna. Varao ua pendukire. Omuhuka tji ue ere, Varao ua hindire kozonganga za Egipeta novanandunge avehe, ue ve rajere, arire tj'e ve kora oturoto; ka pa ri omundu, gua sorere okumuraera okuha kuoturoto tue. Omuhambune omunene ua tjere: indino me rizemburuka, kutja pen omundu mondjuo jovahuurua, gua sora okuraera oturoto. Varao ua hindire ku Joseva, arire tj'e mu hitisa komurungu ue; ue mu raere oturoto tue.

Joseva ua zirire: oturoto tua Varao tuvari tu ri

tumui. Erohima ua kora ku Varao ovina'mbi, imbimbi ma tjiti. Tara! ozompura zondjoura hambombari maze ja, ondjoura mai kara mehi arihe ra Egipeta. Kombunda jazo ozompura hambombari zondjara maze ja, ourumbu mau zepa ehi arihe. Varao kutja ua rotere tuvari ororoto rumui, okutja: Erohima ma tjiti tjiri ovina'mbi, na me vi tjiti tjimanga. Nu Varao ga ritarere omurumendu nozondunge, gu ma kurama komband ehi arihe ra Egipeta, gu ma ongarisa movirongo avihe oviria ovingi mozompura inda zondjoura, oviria imbi oviongiua gavi ririre oviria viozompura zondjara, ehi arihe novandu avehe ave ha t'ondjara. Varao arire tj'a tja: ondu kokutja Erohima ue ku pe ozondunge, nondu tj'e ku vingurura ovina'mbi, ka pen omundu, gu u ri nozondunge otja tja ove. Ove mo kara komband ondjuo jantje, otjihavero ihi uri ami me kara kombanda joje; tara, be ku tua kombanda ehi arihe ra Egipeta. Varao ua isire onkoho keke re, arire tj'e i tua keke ra Joseva, ue mu zarekere novizaro oviua, ue mu tuire ombongora jovijeretenda menkoti re, ue mu rondisire keendise re ori tja vari, va ororokere komurungu ua Joseva: rikotameneje!

Joseva ua ri nozompura imirongo vitatu, tj'a kuramene komurungu ua Varao. E ua varurire ovirongo avihe; mozompura zondjoura hambombari e ua oronganisire oviria oveng ovengi, otj' omaheke. Kombund ozompura inda zondjoura, ozompura zondjara ze ere, nondjara ja ri onteu movirongo avihe, mu Egipeta omua ri otjikokotua, oviuana avihe vie ere ku Egipeta kokuranda oviria. —*Eimp.* i, 1, 2.

EHUNGI XV.

Omarumbi oa Joseva. 1 *Mose* 42.

Jakoba tj'a munine, kutja oviria via ri mu Egipeta, ua tjere kovazandu ve: mamu tarasana tjike? tuendeje inguina, mu tu randere oviria, gatu kare nomuinjo, atu ha koka. Omarumbi oa Joseva va ire mu Egipeta. Benjamina, omangu oa Joseva, Jakoba ke mu hindire pumuna o, a tja: ouhumandu au he ja kombanda je. Ovanatje va Israera ve ere kokuranda oviria. Joseva ua ri omuhona komband ehi, na randa oviria kovandu vehi'ndina. Omarumbi oa Joseva tji ve ere, ve rikotamenene komurungu ue. Joseva ue ve tjivirue, novo ka ve mu tjivirue, e ue ritjitire oozonganda, na hungire pumuna o omambo omakukutu, na tja: ene mua zu pi? va tjere: kehi ra Kanaana kokuranda oviria. Joseva ue rizemburukire oturoto tue, na tja ku o: oene ovahoze! mue ere kokutara, kutja ehi ri ri pi kamuaha. Va tjere ku je: inde, muhona oetu! oete, ovakarere voje, tue ja kokuranda oviria. Oete atuhe tu ri ovanatje vomurumendu umui mehi ra Kanaana, ingui okatiti u ri puna tate jetu, na umui ke po; oete ovasemba. Joseva ua tjere ku o: otjim ba hee, tjim ba tja: oene ovahoze. Ka mu na kupita ko rukuao, omangu oenu okatiti tj'e hi na kuja muno. Hindeje umui mokati kenu, ga ete omangu oenu, ene varue mamu huurua; omambo oenu gae rorue nai, kutja oatjiri poo, ka tjo? arire tj'e ve tua pamue mondjuo jovahuurua.

Ejuva ri tja tatu e ua tjere ku o: tjiteje nai, gamu hupe, ami me tira Erohima. Tji mu ri ovasemba, umui mokati kenu ga kare mondjuo jova-

huurua, ene ovakuao tuendeje, tuareje oviria; eteje koami omangu oenu okatiti, omambo oenu gae rire otjotjiri, nene amu ha koka. Novo va tjasanene: ete tu nondjo komangu oetu; tji tua munine okutira kuomuinjo ue, tj'e rihekere ku ete, ka tu vangere ko okumuzuva, ouhumandu imbui, opu ua zu ue ja kombanda jetu. Ruben, erumbi, ua tjere: hi tjere ene, amu tjiti navi nomatje, ene ka mu vangere ko okuzuva. Tareje, nampano ompintu je mai pahua. Ka va tjivirue, kutja Joseva ue ve zuvire, ondu omuzuvise tj'a ri pokati kao na Joseva; ne ue ritanaurire, na riri. Tj'a jarukire ku o, e ua kampurire Simeona, arire tj'e mu kutu komurungu uao. Joseva ua tjere kovakarere ve, gave urise ozontjatu zomarumbi oe noviria, gave tue montjatu jauhe ovipimbe vie, na kokuvepa oviria viondjira; arire tji va aruka ku ihe jao. Tji ve ere ku je, ve mu korere ovina avihe.

Tji va pukuminine ozontjatu zao, auhe ua munine ovipimbe vie montjatu je, nu va uruminiue tjinene pumuna ihe jao, gua tjere ku o: mamun dji punda ovanatje vantje; Joseva ke po, Simeona ke po, Benjamina mamu vanga okutuara una. Ovina'mbi avihe vie ja kombanda jami. Ruben ua zirire na tja: tjim be hi na kumukotora kove, zepa ovazandu vantje vevari. Mu pa meke rantje, me mu kotora kove. Jakoba ua tjere: omatje oantje k'e na kuenda pumuna ene; erumbi re ua tire, ne ua isirue peke; da kuzu ma humisiua mondjira, da kuzu mamu hitisa ozonti zantje nomitjise mejendo. —*Eimp.* xvi.

EHUNGI XVI.

Oami Joseva. 1 *Mose* 44. 45.

Ondjara ja ri onteu; tji va rire oviria, imbimbi va etere mu Egipeta, Jakoba ua tjere kovazandu ve: tuendeje rukuao, tu randereje oviria. Juda ua tjere ku je: omurumendu inguina ue tu raerere: ka mu na kumuna ko omurungu uantje, omangu oenu tj'e he ri kumuna ene. Jakoba ua tjere: tji mua tjiti nai, mua ni vi? kokuraera komundu, kutja ene mu nomangu? Va tjere: omundu'nguina ue tu purire tjinene kovandjuo jetu, na tja: iho jenu inga u nomuinjo? ene mu nomangu omukuao, poo? ka tu tjiviruе, kutja ua vangere okuhungira: eteje koami omangu oenu. Juda ua tjere ku ihe je: hinda omatje pumuna ami, gatu sekame tu jende, gatu kare nomuinjo, oete na jove novanatje vetu. Tjim be hi na okumujarura kove, me kara aruhe nondjo. Israera, ihe jao, ua tjere: tji tjiri nai, tuareje ovina oviua viehi retu kokuvipa komundu'nguina, kampureje una ovipimbe viarue, novipimbe, imbimbia ri mozontjatu zenu, tuareje uina; tuareje omangu oenu. Erohima omuzeu ga p'ene otjari komurungu uomundu'nguina. Oami tjimuna omundu, gua panjara ovanatje ve.

Va-sekamene, na ve i ku Egipeta, arire tji va kurama komurungu ua Joseva. Tj'e ve munine pumuna Benjamina, ua tjere komurumendu'ngui, gua kuramene komband ondjuo je: ovarumendu'mba ve tika mondjuo, zepa ozonjanda, ze jareka, imba mave ri puna ami. Omurumendu'ngui ue ve tikire mondjuo ja Joseva. Tji va tikirue mondjuo, va

tirire, omundu'ngui ua tjere: amu tira! ne ua tuire pu o Simeona, ne ve pere omeva kokukoha ozompaze zao, arire tja pe oviria komasinu oao, novo va tuninine Joseva oviokupa. Joseva tj'a jarukire mondjuo, ve mu pere oviokupa, arire tji ve rikotamene komurungu ue. Joseva ue ve minikire, na tja: iho jenu u ri naua? inga u nomuinjo? Va zirire: omukarere uoje, tate jetu, u ri naua, e inga u nomuinjo; arire tji ve rikotamene. Joseva ua munine Benjamina omangu oe, na tja: ingui omangu oenu okatiti? Na tja ku je: omatje oantje! Erohima ga kare notjari kombanda joje. Joseva ua hakahanene, ua hitire mondjuo, na riri. Tj'a kohere omurungu ue, e ua pitire, na tja kovakarere ve: eteje oviria. Omarumbi oa Joseva va karisirue pehi va sanene nokukurupa kuao, novo va himinue; nu va perue ovikuria, Benjamina ua perue ovengi komeho omarumbi oe.

Joseva ua tjere komundu, gua ri komband ondjuo je: urisa ozontjatu zovarumendu'mba noviria, novipimbe viauhe tua montjatu je. Notjinuino tjantje tua montjatu jokatiti novipimbe vioviria. Omuhuka tji ba tjire, omarumbi oa Joseva va ire nomasinu oao. Tji va ri posio onganda, Joseva ua tjere ku ingui, ingungua ri komband ondjuo je: sekam, teza ovarumendu, tji mo ve munu, hungira ku o: ene mua tjiti vi? ene mua vaka otjinuino tjomuhona oantje. Nangui tj'e ve munine, ua hungire ku o omambo'nga. Novo va zirire: tara, ovipimbe imbimbi ete bi tua munine mozontjatu zetu, tue vi jarura; nu oete tua vaka ovivapatenda, novijeretenda? inde oanga! Ingui mokati ketu, gu u ri notjinuino, ga zepeue, na ete atuhe matu kara ovakarere vomuhona oetu. E ua tjere: i, gu na

tjo, ga kare omukarere oantje. Auhe ua tuire pehi ontjatu je, arire tj'e i paturura. Omundu ua Joseva ua pahere mozontjatu azehe, nu tja pahere montjatu ja Benjamina, ua munine otjinuino. Omarumbi avehe, tji va munine ho, va taurire ozombanda zao, arire tji va jaruka konganda.

Juda ua hitire mondjuo ja Joseva nomarumbi novangu ve, ve riuisire pehi komurungu ua Joseva; gua tjere: mua tjiti vi? Juda ua hungirire: gatu hungire tjike? Erohima ua munu ourunde uovakarere voje. Oete atuhe ovakarere vomuhona oetu. Joseva ua tjere: otjohi gatji kare kokure koami; ingui, gua ri notjinuino, ma kara omukarere oantje. Juda ua hungirire ku je: muhona oantje! tjim ba jaruka an dji hi nomuzandu ingui, matu eta ozonti za tate nomitjise mejendo. Arikana, kampurira omuzandu ingui oami, kokukara omukarere oomuhona oantje; mu isa omuzandu okutjinda pumuna omarumbi oe, ami e ha munu oruhoze rua tate! Joseva ka sorere okuritakamisa, na riri tjinene, na tja: oami Joseva. Tate, inga u nomuinjo? Omarumbi oe ka va sorere okuhungira, va uruminue tjinene. E ua tjere ku o: tumbukeje koami! oami Joseva, omangu oenu, ene gu mua randere ku Egipeta. Amu tira, amun tjindovasi, kutja ami gi nomarenge, Erohima uen dji hindirire omünjo vienu muno. Ene ka mun dji hindire muno, Erohima ua tumine ami. Hakahaneje ku tate, mu raereje: Joseva, omatje uoje ma raerisa kove: Erohima uen dji tjitire omuhona ua Egipeta arihe, indjo koami, o jombo, ozompura zourumbu intano inga maze ja. Hakahaneje, indjee'nguno pumuna tate. Ne ua uire kenkoti romangu oe Benjamina, na riri; Benjamina ua ririre una. Joseva ua hupitire oma-

rumbi oe aehe, na riri. Kombunda omarumbi oe va hungirire pumuna je.—*Eimp.* xxv.

EHUNGI XVII.

Jakoba ma tjindi mehi ra Egipeta. 1 *Mose* 46—50.

Joseva ua pere omaendise komarumbi oe, otja tj'a raererue i Varao, noviria viondjira, ne ua pere ku je auhe otjizaro, ku Benjamina e ua pere ovipimbe imirongo murongo vitatu, novizaro ivitano. Ku ihe e ua hindire omasinu imirongo vivari, nesito novikokotua noviria, na tja komarumbi oe: amu patasana kondjira. Tji ve ere ku ihe jao Jakoba mehi ra Kanaana, ve mu korere: Joseva inga u nomuinjo; e ka kampurire omambo oao. Tji va hungirire ku je omambo aehe oa Joseva, nu tj'a munine omaendise, inganga hindirue i Joseva, e ua kotorere, ne ua tjere: opuo! omatje oantje Joseva inga u nomuinjo, me i kokumutara, komeho ami me koka. Israera ua tjindire pumuna ovina avihe imbimbi a ri navio, tj'e ere ku Berseba, e ua zeperere Erohima ua ihe Isaka ozomeva. Moutuku Erohima ua hungirire ku je: Jakoba, Jakoba! Ne ua tjere: oami ingui! Erohima ua tjere: oami Erohima, Erohim oa iho joje, o tira okutjinda ku Egipeta, okonguina me ku tjiti otjiuana otjinene.

Jakoba ua hindire Juda ku Joseva. Joseva ua kutire ejendise re kokuhakaena na ihe je; tj'a munine je, ua uire kenkoti re, na riri tjinene. Israera ua tjere ku Joseva: me suver okukoka, kombunda ami ba munu omurungu uoje, kutja ove inga u nomuinjo. Joseva ua tjere: me i kokuraera ku Varao; na i, arire tj'a kora ovina'mbi ku Varao,

gua tjere ku je: iho, nomarumbi oje, nomangu uoje ve ere kove, ehi arihe ra Egipeta ri ri komurungu uoje, ve turisa motjirongo Gosena, tji mo tjiua mokati kao ovanandunge, gave rire ovandu vozohambo zozonjanda zantje. Joseva ua kuramisire ihe je komurungu ua Varao, Jakoba a sere Varao ondaja, arire tj'a piti. Joseva ua pere ovirongo oviua ku ihe je, nomarumbi nomangu oe. Jakoba ua ri mehi ra Egipeta ozompura imurongo na hambombari pehi; ua karira omundu omukurupe tjinene, ua ri nozompura imirongo mirongo, na imirongo vine, na hambombari pehi.

Omajuva ookukoka kua Israera tji je ere, e ua rajere omatje oe Joseva, na tja ku je: me vanga okurara pootate jantje; tji me koka, dji paka mejendo rao. Kombunda ua isanene ovanatje ve, na tja ku o: riongeje, ge raere ene ovina'mbi mavi ja; arire tj'e ve sere ondaja. Ku Juda e ua sere ondaja onene komeho omarumbi novangu ve, na tja ku je: Juda, ove ingui, ovangu voje mave jimbi ove; eke roje mari kara kenkoti rovatonde voje, ove ua sana nonkeama ontantu. Okati kouhona ka ke na kujekua ku Juda, nomupe oomatuako ka mu na kujekua ko Juda pokati kozompaze ze, tjantje tjantje Siro me ja, nokuzuva kuoviuana viehi maku rire na je. Jakoba tj'a senine okuvesera ondaja, ua tjere ku o: me ongarisiua kotjiuana tjantje, dji pakeje pootate jantje. Tj'a hungirire omambo'nga, ua tuire pamue omarama oe, arire tj'a pe omuinjo ue. Joseva ua uire komurungu ua ihe, ue mu hupitire, arire tj'a riri. Kombunda ue mu tuarere mehi ra Kanaana, arire tj'e mu paka mejendo ra Aberahama nora Isaka; na jaruka mehi ra Egipeta, e je, nomarumbi, no-

mangu oe, novandu avehe, imbamba ire pumuna je, kokupaka ihe je.

Omarumbi oa Joseva, tji va munine, ihe jao kutja ua kokere, va tjasanene: Joseva nani ma tond ete, me risutisa koete ourunde auhe, bu tue mu tjitire. Ve ere ku je, ve riuisire pehi komurungu ue, ave tja: oete ovakarere voje, tu isa ourunde uetu. Joseva ua ririre, a tja: amu tira! oami kehi Erohima. Oene muan tjindovasire okutjita ouvi puna jami, Erohima uan tjindovasire okutjita oua, kokuparura otjiuana otjinene mondjara indji onteu; ua jarurire nai omitima viao. Joseva ua hupire ozompura imirongo mirongo, na imurongo pehi; tj'a kokere, ue rihekere kovandu ve, gave tuare orutu rue, tji mave tjindi kehi ra Kanaana.— *Eimp.* v.

EHUNGI XVIII.

Okukoateua nokutaura kua Mose. 1 *Mose* 1. 2.

Omünjo avihe, okutja ovanatje avehe, imbamba zire mozondo za Jakoba, ovo imirongo hambombari. Ovo va tjindire pumuna ihe Jakoba kehi ra Egipeta. Kombunda okukoka kua Joseva nomarumbi novangu ve, ovanatje va Iseraera, va takabarere tjinene, arire tji ve urisa ehi ra Egipeta arihe.

Kombund ozompura ozeng ozengi omundu uarue ua karira Varao. Omuhona uehi ra Egipeta ua rukua aruhe Varao. Omuhona ingui omupe ka zuvire na ha tjiua Joseva. Nomuhona ingui, Varao, ua tjere ko Vaegipeta: tareje, Ovaiseraera ovengi, mave uru ete; gatu ve tatumise, ave ha takabara nai tjinene. Varao arire tj'e ve ungurisa

tjinene, ue ve ungurisire ominoko. Ovaiseraera nanda va tatumisirue, ovo va takabarere uri tjinene. Varao ua tjere rukuauo kovandu ve : ovanatje avehe imb ovarume va Ovaiseraera gave te ; tji mave koatoa, gave jumbue montontu momeva, gave te omeva.

Nomurumendu uorive u Ovarevi ena re Amerama ua kupire omukazona u Ovarevi ena re Jokebeta, (Ovarevi ena rotjiuana tja Ovaiseraera) ne ua koatere omatje omuzandu. Ina tj'a munine omatje kutja ua ri omua, ue mu horekere omieze ivitatu, nu tja munine kutja ka sorere okumuhoreka orure, e mu pambere okatemba kozonteka, nomatje ua tuire mu ko, nokatemba ue ke tuire motuu momuna uontontu. Nomutena uomatje ua kuramene popezu, kokutara omatje, kutja ma tjitua vi. Nomusuko, omatje ua Varao, ua raukire kontontu kokurikoha, nárire tj'a munu okatemba motuu, na hindi omukarere, ne ke etisa ku je. Tj'e ke patururire, na munu okanatje, na ke riri. Nomusuko ua Varao ua tjariparere, a tja : okanatje ingui oka Vaiseraera. Nomutena uakanatje, gua kuramene popezu, ua tumbukire, a tja komusuko ua Varao: ge isane omunjamisise u Ovaiseraera, ga njamisisirire obe omatje ingui, ge ende ? Nomusuko ua Varao ua tjere : tuende ! Omutena uokanatje a i, na isana ina jomatje. Omusuko ua Varao ua tjere ku je : kampura omatje ingui, nun dji njamisisira je, ami me ku pe ondjambi. Omukazendu arire tj'a tora okazandu, ne mu njamisisa. Omatje tj'e kurire, tja ri omunene, e ue mu etere komusuko ua Varao, nomatje ua karir omatje ue, arire tj'e mu ruka ena re Mose, na tja : be mu mosura momeva.

Mose tj'a ri omurumendu, ua katarere ovandu ve Ovaiseraera noviungura viao ovizeu. Arire tj'a

munu Omuegipeta, kutja ua tonene Omuiseraera. Mose ua jebajeberere, nu tj'a munu, kutja ka pa ri omundu popezu, ua zepere Omuegipeta, ne mu horeke meheke. Ejuba ekuauo, tj'a riangere rukuao, ua munine Ovaiseraera ivevari, kutja va pose, na tja komurunde: mo tono tjike omukuauo, ua ni vi? Ningu ua tjere: ingungua tjiti ove omuhona nomupangure kombanda jetu, e ua? Mo hungire nai okundjizepa, otja tji ua zepere Omuegipeta. Mose ua tira, arire tj'a tja: otjotjiri, otjina hi tja hororua! Varao tj'a zuvire, kutja Mose ua zepere Omuegipeta, ua pahere kokumuzepa. Mose arire tj'a taura komurungu ua Varao, na katura mehi ra Midiana, oka ka kupire omukazona uomupunguhe uehi ra Midiana, ena re Jetero. Ena romukazendu ua Mose Zipora.—*Eimp.* xxxviii.

EHUNGI XIX.

Okuisanua kua Mose. 2 *Mose* 3. 4.

Mose ua risire ozonjanda zomukue ue Jetero, kondundu ena rajo Horeba, ai rukua una Sinai. Nomurajeoa ua Jehova ue riraisire ku je meraka romuriro moukoto uomuti. Mose tj'a munine omuti, kutja ua jaka momuriro, nu ka u ningirire, a tja: me katara kutja otjikua tjike. Jehova tj'a munu kutja Mose ua tumbuka ga tare, Erohima arire tj'a vororoka ku je moukoto uomuti, a tja: Mose! Mose! Ne a tja: oami ingui! Jehova ua tjere: o tumbukan guno! hukura ozonkaku zoje, pona'mba pa japurua. Na tja rukuauo: Oami Erohima raiho, Erohima ra Aberaham, Erohima ra Isaka, Erohima ra Jakoba. Mose arire tj'a horeke omurungu ue, ondu tj'a tira koku-

tara Erohima. Jehova ua aruka kokuhungira, a tja: ba munu tjiri okutatumisiua kotjiuana otjantje, ihihi tji ri mu Egipeta; ba zuu okuura kuao, tji va hingua kovahinge. Ami ba tjiua omitjise viao. Opum ba zire kokurauka, ge ve vatere komake o Ovaegipeta, me ve isa mehi ra Egipeta, nu me ve tuara kehi rarue eua eparanga, me ve hongorere kehi indindi mari pupisa omaihi noutji. Ove tuende, me ku tumu ku Varao, go hongorere Ovaiseraera mu Egipeta, kehi rarue. Tjiri ami me kara pumuna obe, u tje ku Ovaiseraera: Jehova uen dji hindi. Mose ue mu zirire, a tja: ka ve nokukampura ko omambo oantje. Jehova ua hungirire, a tja: okati koje, ove u na ko, jumba pehi! Mose ue ke jumbire pehi. Nokati tji ka jumburue, ka karir onjoka; Mose ue i tubukirire. Jehova a tja: roporora eke roje, i kampura pomutjira, arire tji ja rir okati rukuao meke re. Jehova ua hungire rukuao ku Mose: eke roje tua morukoro roje. Mose tj'a tjitire nai, na pitisa oro rukuao, eke re ra ri nomitjise nonganja. Jehova ua hungirire: eke jarura morukoro. Tj'e ri jarurire, na pitisa oro, eke ra verukisirue. Jehova ua tjere rukuauo: ovandu tji ve hi na kukampura ko ovizemburukiro imbi vivari, nu tji ve hi nokupuratena ko omambo ooje, ove mo kampura omeva oontontu, nu e tirahi pehi, nomeva mae rir ompintu. Jehova ua hungirire, a tja: Arona, erumbi roje, ua sora kokuhungira, ga hungirire ove; nokati'nga kampura meke roje, mo tjiti na ko ovizemburukiro.

Mose arire tj'a aruka kehi ra Egipeta, nokati ka ri meke re; tj'a munine erumbi re Arona, ue mu raerere omambo aehe, inganga raererue i Jehova, novizemburukiro, imbimbi bie mu tuireko. Mose na Arona va orongarisire ovakuru avehe va Ovaiseraera. Arona

arire tj'a hungirire ku o omambo aehe, inga Jehova ga raerere ku Mose, novizemburukiro e bia tjitire komeho ovandu. Novandu va kampurire nave zuu, Jehova, kutja ua varura Ovaiseraera, nokutja ua munine okutatumisiua kuao, arire tji va kar ongota noviuru viao, novo ve rikotamenene pehi.—*Eimp.* vi.

EHUNGI XX.

Mose homurungu ua Varao. 2 *Mose* 5—11.

Mose na Arona tji va hungirire pumuna ovakuru va Ovaiseraera, va ire ku Varao, nave tja: Jehova, Erohima ra Ovaiseraera ua tja vi: tjindisa otjiuana otjantje, Ovaiseraera! Varao ua zirire a tja: Jehova e oa, kutjan ge zuve omambo oe nokutja ge tjindise Ovaiseraera? Hi mu i Jehova, nami hi nokutjindisa ko Ovaiseraera. Novo va tjere: tu tjindise, gatu zepere Jehova Erohima retu ozomeba. Varao arire tj'a tja ku o: obe Mose na Arona, ene mamu toris ovandu otjiruajo, mua ni vi? Tuendeje koviungura vienu!

Varao arire tj'a tatumisa tjinene imb Ovaiseraera, arire tj'e ve ungurisire tjinene ne ve tonisa. Mose ua arukire ku Jehova, arire tj'a tja: Muhona! uen dji hindi tjike ua ni vi? Obe ua tjiti navi novandu'mba. Nami tjantje tjim ba hungire na Varao mena roje, eje ua tatumisire ovandu'mba, nu obe koja vatera otjiuana otjoje. Jehova ua tjere ku Mose: mo munu, ami tji me tjiti na Varao, ge ve tjindise ovandu vantje Ovaiseraera.

Erohima ua hungire rukuao ku Mose, ga raere Ovaiseraera: oami Jehova, me vatere ene, mamu

tjiua kutja oami Jehova. Mose a hungire nai ku Ovaiseraera, nunguari ka va zuvirire okupama komiinjo viao, tji va pamenue noviungura ovizeu. Mose na Arona va arukire ku Varao, na Arona arire tj'a jumbu okati ke komurungu ua Varao na komurungu uovakarere va Varao, noko kakarir onjoka. Nozonganga za Egipeta va tjitire nai una, outi uao, tji ve u jumbire pehi, ua karir ozonjoka, nokati ka Arona ka ninine outi uao. Varao ua kukutisire omutima ue na ha zuu omambo oa Mose, ka tjindisire Ovaiseraera.

Mose tj'a pitire komeho oa Varao, Jehova ua hungirire na je a tja: Omuhuka u jende ku Varao, tji ma ende komeba. Arona ga kampure meke re okati koje, nu ga roporore eke re kombanda omeba aehe o Ovaegipeta, kombanda ozontontu nozontjombo nomarindi oao, omeba aehe gae rir ompintu; ompintu gai rire movitjuma avihe vi Ovaegipeta. Mose na Arona va tjitire, otja tji va raererue i Jehova, va tjitire nao komeho ja Varao. Nomeba aehe ingangari movirongo avihe ja karir ompintu. Nomahuendju inganga ri montontu oo ja tire, nontontu ja orere. Nozonganga za Egipeta va tjitire nai una nokurangera kuao; nomutima ua Varao arire tji ua kukutisiua. Varao ue rivingurire arire tj'a aruka. Nomeba oontontu ja ri ompintu nomajuba hambombari.

Kombunda Jehova ua hungirire na Mose a tja: jenda ku Varao, mu raera: Jehova ua tja vi: tjindis otjiuana tjantje, Ovaiseraera, gaven dji karere. Obe tji mo panta, ami me eta movirongo vioje avihe ovisume. Varao ka zuvire. Jehova arire tj'a ropororisa Arona okati meke re kombanda ozontontu nomarindi aehe. Novisume via pamene

omeba aehe, nu via vandekere ovirongo avihe, novio via hitirè mozondjuo navi rondo kovandu novinguma viao, via hitire una momazuko novitjuma. Nozonganga zehi ra Egipeta va tjitire nai una nokurangera kuao. Varao ua isanene Mose na Arona na tja: dji rihekera tjinene ku Jehova ga ise po poami nu povandu vantje ovisume, nami me tjindisa Ovaiseraera. Mose arire tj'e mu rihekere. Jehova arire tj'a kokisa ovisume. Varao tj'a munu, kutja ua suva, ua zeuparisire omutima ue, na ha tjindisa Ovaiseraera. Nu Jehova ua tonisire Arona nokati ke oruuma ruehi, garu karir ozona. Noruuma rua karir ozona kovandu, nozonjanda movirongo avihe. Nozonganga ka va sorere kokutjita otjikumua hi, nave tja: otjohi omunue u Erohima. Nomutima ua Varao ua kukutisirue, ka zuvire ko.

Jehova ua etere ovihovekoa vioupuka ouvi, imbumbua rumatere ovandu, ue u jetere kombanda ehi arihe, kombanda Varao novakarere ve, nozondjuo ze urisirue na uo. Nu mu Gosena opu pa turire Ovaiseraera oupuka imbui ka u jere ko. Varao ua rajere Mose na Arona a tja: me mu tjindisa, mun dji rihekerere ku Jehova. Mose tj'a kumbire, oupuka imbui ua isirue ko. Varao ua kukutisire omutima ue, ua rondororere, na ha tjindisa Ovaiseraera. Kombunda Jehova ua kokisire ozonjanda za Ovaegipeta, nozonjanda za Ovaiseraera ka za kokere. Nomutima ua Varao ua zeuparisirue, Ovaiseraera ka tjindisire o. Jehova ua raerere ku Mose na Arona, gave kampure ombize mozongumi zao nu gave jumbe jo kejuru komurungu ua Varao, nombize gai rir ovihongo ku Ovaegipeta avehe. Tji va tjitire nao, ovihongo via pitire movandu nu mozonjanda. Nozonganga ka va sorere kokukurama komurungu ua

Mose, ondu kokutja va verere novihongo. Jehova ua kukutisire omutima ua Varao, kokutja ha zuu.

Kombunda Jehova ua rokisire ozompaoe, nozompaoe za zepere ozonjanda, novandu avehe imbamba ri mokuti, nozompaoe za teere omiti novihape viovidia avihe mokuti. Mehi ra Gosena pu pa turire Ovaiseraera, ozompaoe ka za rokisirue. Varao ua hindire na raja Mose na Arona, na tja ku o: ba tjiti ourunde, Jehova u noupore, ami novandu vantje oete ovarunde. Dji rihekera, nokututuma nokuroka kozompaoe, gaku kanuke; ami me tjindisa ene, ka mu nokujomba ko. Mose tj'a kumbire, okuroka nokututuma kua kanukire. Varao tj'a munine ompura, nozampaoe, nokututuma kutja kua kanuka, e ua kukutisire omutima ue, eje novakarere ve, ne ka tjindisire Ovaiseraera.

Jehova ua hindire rukuauo Mose na Arona ku Varao, nu ue ve hungirisire ku je: Oure uokupanta koje uteka pi? Ko nokurisusupara ko komurungu ua Jehova? Jehova ma tja: tjindis ovandu vantje, gaven dji karere. Tji mo panta kokuvetjindisa, me eta muhuka ozompahu momiko mavihe viehi roje, nozo maze vandeke omurungu uehi, ehi ari ha munua, nu maze mana ovihape imbimbia hupisirue kozompaoe; nozo maze urisa ozondjuo zenu. Mose tj'a hungirire nai ku Varao ue rivingururire na piti. Jehova ua tjere ku Mose: roporora eke roje kombanda Egipeta, ozompahu gaze je. Mose tj'a ropororere okati ke, Jehova ua etere ombepo onene kuta okupamburuka kuejuba, na i ende ejuba arihe noutuku auhe, nomuhuka ombepo ja etere ozompahu. Nozompahu za vandekere omurungu uehi arihe, nokuti akuhe, nozo za manene ovihape avihe, nomaso oomiti. Varao ua isanene Mose na

Arona a tja: ba tur ondjo, dji rihekera, gai isiue. Mose arire tj'a piti, ne mu kumbire, nozompahu za tuarerue ombepo onene, maze jumbua momeba kokovare. Nomutima ua Varao Jehova ua kukutisire rukuao, na ha tjindisa Ovaiseraera.

Jehova ua ropororisire Mose eke re kejuru, nontorera onene ja ri omajuba etatu mu Egipeta. Novandu ka va munasanene. Movirongo vi Ovaiseraera omu ma ri ondjerera. Varao arire tj'a hindi ku Mose, na tja: tjindeje, kakarere Jehova, nozonjanda zenu maze kara muno. Mose a tja: ozonjanda zetu maze i pumuna ete, na obe mo tu pe ozonjanda ozomeva una. Varao arire tj'a panta rukuauo, a tja: za po po ami: ritarera o ha munu rukuauo omurungu uantje, ejuba'ndi obe'ndi mo munu omurungu uantje, obe mo tu. Mose a tja: ua hungire naua, hi nokumuna ko omurungu uoje; na tja rukuauo ku Varao: Jehova ma tja nai: outuku ounene me i moukoto uehi ra Egipeta. Nomaveri aehi oa Egipeta mae koka: everi ra Varao, neveri romutua ue, nomaveri aehe oozonjanda. Nokuura okunene maku kara movirongo avihe. Nu po Ovaiseraera novandu, nozonjanda, ka vi nokukoka ko, gamu tjiue, kutja Jehova ua tjiti ombangu pokati Ovaegipeta na pokati Ovaiseraera. —*Eimp.* vii.

EHUNGI XXI.

Okutjinda. 2 *Mose* 12—15.

Jehova ua tuire ku Mose, Ovaiseraera kutjan gave zepe ozondjona moutuku imbui uokuzepa komaveri o Ovaegipeta, ua raere ku Mose nai, ovandjuo jemui, gave zep ondjona imui, nokutja gave rie, gave mane, ovandjuo imui ondjona jajo.

Jehova ua tuire una ku Ovaiseraera, gave hue ompintu jondjona pozongambezero novipamba vimivero viozondjuo zao, ave ha koka pumuna Ovaegipeta. Ompintu jondjona gai rire otjizemburukiro tjao, Jehova tji ma kakapita, ga mune ompintu indji ja hua pomivero viao.

Noutuku ounene Jehova ua kokisire omaveri aehe o Ovaegipeta, everi ra Varao nomaveri o ovakarere ve, nomaveri oozonjanda. Varao arire tj'a sekama outuku, nu Ovaegipeta avehe, nokuura nokutjema kua ri okunene tjinene mehi ra Egipeta; ka pa ri ondjuo indjindji ha ri nomutundu. Varao arire tj'a raja Mose moutuku a tja: sekameje, tjindeje mokati kovandu vantje, tuendeje, na ene novanatje venu nozonjanda zenu. Ovaegipeta va hekenene o, arire tji va hingi o, gave tjinde mu Egipeta, ave tja: tua koka atuhe. Novo ve ve pere ovina ovingi; novijeretenda novivapatenda novizaro. Ovaiseraera arire tji va tjindi, ovandu oveng ovengi, nozonjanda ozeng ozengi.

Varao tj'a zuvire, Ovaiseraera kutja va tjindire, nokutja va taurire, omutima ue ua kukutisirue, na sekama novita vie, noukambe nomaendise omengi, okuveteza, ge ve kotore, gave kare ovatua ve. Ovaegipeta va vazere Ovaiseraera, tji va ri morusuve posi omeba kokovare. Varao tj'a tumbukire, Ovaiseraera ve mu munine novita vie, arire tji va tira tjinene nokuuruma okunene, nave vororoka ku Jehova ga vatere o. Mose ua tjere ku o: amu tira, mamu munu okuvatera kua Jehova, tji ma vatere ene. Ovaegipeta imbambu mamu munu, ka mu nokumuna ko rukuauo. Jehova ma ruire ene, ene mamu tara uri. Jehova ua tjere: Ovaiseraera gave tjinde! Obe roporora eke roje nokati koje kombanda omea kokovare, u e tempure, Ovaisera_

era gave kondc moukoto uomeba kokovare, gave ende kehi ekukutu. Mose tj'a tjitire nai, omea je ritempurire, nondjira ja ri moukoto uomeba, nomeba ja kuramene posio ondjira, tjimuna omikuma viondjuo. Ovaiseraera arire tji va hiti mondjira indji, nave kondo hembandina. Nomurajeoa ua Jehova, gua hongorere orupanda rovandu, ru Ovaiseraera, ue rikuramene kombunda jaro, notjikamba ihitji tj'a ri aruhe komeho rao, tja kuramene kombunda rao. Otjikamba hi tja tjairere, ovita via Varao ku Ovaiseraera, ave ha vasasana. Ovaiseraera tji va kondere, Ovaegipeta ve ve rambere, nave teza o, va hitire una mondjira indjin Jehova indjin dj'a tjitire moukoto uomeba kokovare. Novaiseraera tji va kapitire hembandina, Ovaegipeta inga va ri mondjira.

Jehova ua tjere ku Mose: roporora eke roje, omeba gae aruke, gae kotoke kombanda Ovaegipeta. Mose tj'a roporere eke re, omeba kokovare ja kotokere. Omeba inganga kuramene kokunene nokumoho mondjira, ja hakaenene rukuauo; nu Ovaegipeta, noukambe uao, auhe ua tire omeba, va vandekerue omeba kokovare, ka hupisirue omue. Ovaiseraera tji va munine otjikumua hi otjinene, nokujama kua Jehova, tj'a jamene o kovita via Varao, va impurire Jehova Erohima rao, ingungua ri Omuvatere uao. Nu Vaiseraera va sekamene pomea kokovare, arire tji va tjindi kondundu ena rajo Sinai, Jehova pe riraisire rukuru ku Mose meraka romuriro. Mondjira tjantje tji va ri pokutjinda, Jehova ua parurire aruhe Ovaiseraera, ue ve rokisire omajuba ehe otjikokotua kejuru.—*Eimp.* xi.

EHUNGI XXII.

Omatuako oa Jehova. 2 *Mose* 19. 20.

Ovaiseraera va tjindire kondundu, ena rajo Sinai, arire tji va tjitire orusuve ruao komurungu uondundu. Mose ua rondere ku Erohima, gua tjere ku je: hungira nai kotjiuana tja Jakoba: ene mua munine atjihe, ami tji ba tjitire ku Ovaegipeta, nu otja tjim ba torere ene komband ovivava vionguvi, ba etere ene koami. Tji mamu zuu okuposa kuantje, tji mamu takamisa ohange jantje, ene mamu kara ouini uantje, ondu ehi arihe tji ri ri orantje. Mose ua raukere, na isana ovakuru votjiuana, ue ve raerere omambo'nga aehe oa Jehova. Avehe va tjere: ovina avihe Jehova bi a raere, ete matu tjiti. Mose ua kotorere ku Jehova omambo'nga oovandu. Jehova ua tjere: tuende u ve japure indino nomuhuka, gave kohe ozombanda zao, u ve tune kejuva ori tja tatu, jumba una otjunda, gatji kondoroke kondundu, hungira kovandu: ritarereje, auhe gu ma tunu ondundu, notjipuka atjihe tji matji tunu jo, matji zepeua. Mose ua raukere kondundu, arire tj'a japura ovandu, novo va kohere ozombanda zao. Ejuva ori tja tatu tji batjire, komband ondundu gua ri ozontjeno, nokututuma, notjikamba otjizeu, nokuposa kontjembo, ovandu avehe va urumine morusuve. Mose ua tikire ovandu posio orusuve, gave hakaene na Erohima, va kuramene kehi ondundu. Ondundu aihe ja Sinai ja tumisire omuise, ondu kokutja Jehova ua raukere po momuriro, ondundu aihe ja tjitire omungunda, nokuposa kontjembo kua karira okunene tjinene. Erohima ua hungirire omambo'nga aehe, arire tj'a tja:

Oami Jehova Erohima roje, gue ku tikire mehi ra Egipeta, mondjuo joukarere. K'o nokukara nomarohima oarue komurungu uantje. K'o nokuritjita ko otjiserekarerua tji tja hongua; notjisanekero otjo kombanda mejuru, notjo, ihihi tji ri pehi, notjo, ihi tji ri momeva kehi rehi. K'o nokurikotamena ku vio, k'o nokuvikarera, ondu kokutja oami Jehova Erohima, ami gi ri Erohima gum bi noukoze, gu ma varura oundandi uooihe movanatje va imba, imbambu mave njengua ami, arire tjim ba tjaripara kombanda jao, imbambu maven dji suvere, arire tji va takamisa omatuako oantje.

K'o nokuhungira uriri ena ra Jehova, Erohima roje, Jehova me mu turisa ondjo, gu ma hungire uriri ena re.

Rizemburuka ejuva rokusuva, go japure oro. Omajuva hamboumue mo ungura nu mo tjiti oviungura vioje avihe. Ejuva ri tja hambombari orokusuva ra Jehova, Erohima roje, mu ro k'o nokutjita otjiungura, na jove, nomuzandu uoje, nomukazona uoje, nomukarere uoje, nozonjanda zoje, nomujenda uoje, gu ma kara puna jove. Ondu kokutja Jehova ua tjitire movajuva hamboumue ejuru nehi, nomea kokuvare, novina avihe, imbimbi ri mo, arire tj'a suva ejuva ri tja hambombari, opa zire ua andaparere ro, arire tj'a japura oro.

Tarera iho na unjoko, omajuva ooje gae reparisiue mehi indi, Jehova Erohima indindi me ku pe.

K'o nokuzepa ko.

K'o nokuvakira ko.

K'o nokuvaka ko.

K'o nokuhongonona novinea omukuenu uoje.

K'o nokuvanga ko ondjuo jomukuenu uoje; k'o nokuvanga ko omukazendu uomukuenu uoje, no-

mukarere oe, nonkompe je, nesinu re, notjina hi tji nomukuenu uoje, k'o nokuvanga ko.

Ovandu avehe va munine okututuma nozondjeno, nokuposa kozonja, nondundu indjindja hare omuise; tji va munine ho, va jarukire na kuramene kokure, novo va tjere ku Mose: ove hungira jete, ęte matu zuu, Erohima a ha hungire na ete, atu ha tu.—*Eimp*. xix.

EHUNGI XXIII.

Onduiona jotjijeretenda. 2 *Mose* 32—36.

Jehova tj'a tuire kovandu ombango je, Ovaiseraera va kuramene kokure; Mose arire tj'a rondo kondundu, na hungire na Jehova. Mose ua karere pumuna Jehova omajuva nomautuku imirongo vine nokuharia, nokuhanua, nokuharara. Ovaiseraera tji va munine, kutja Mose ua jombo nai kondundu orure, ve riongarere ku Arona nave tja ku je: tu tjitira Omarohima, ingangu mae ende komurungu oetu. Ka tu mu i Mose, ingua tjindisire ete mehi ra Egipeta, kutja ua tjitua vi. Arona arire tj'e ve tjitire novijeretenda viao otjisane nonduiona. Novo va tjere: Iseraera, otjisane hi Omarohima ooje! Arire tji va njanda nave tji zepere ozomeva.

Jehova ua tjere ku Mose: rauka pehi! ovandu voje, imbambu ua tikire mu Egipeta, va rundururire, va hakahanene tjinene kokupuka kondjira indjindji ba raerere ku o, ve ritjitirire onduiona jotjijeretenda, nave rikotamene ku jo, ave zepere jo ozomeva, nave tja: ojo Omarohima ooje, Iseraera! Mose tj'a zuvire omambo'nga, ua hihamenue tjinene momutima ue, kutja Ovaiseraera va pindikisire

Jehova. Neje ue ve rihekerere tjinene ku Jehova, kutja e he ve zepa. Mose arire tj'a rauka pehi, na i korusuve, na pose na Aronà erumbi re, kutja ua tjitirire Ovaiseraera onduiona jotjijeretenda. Arona arire tj'a tja: omazenge oomuhona uantje a e ha jaka, ovandu ven dji tungisire onduiona. Nu Mose ua kakuramene pomuvero uorusuve, arire tj'a tja: Ingui oa Jehova ge jen guno ku ami! Novarevi ve riongarisire ku je. Mose ua hungirire na tja: Jehova Erohima ra Iseraera gu ma tja nai: ovandu gave rongere nomangarubio, gave tuurunge orusuve; omundu auhe ga zepe omangu nerumbi re, nomukuauo ue, nomatje nomukazendu ue, imbambe ha hihamua ko okukarera kao konduiona jotjijeretenda. Ovarevi va tjitire, otja tji va raererue i Mose; novand ovengi va tire mejuba indi. Nu Mose ua ningiririsire onduiona jotjijeretenda na i tondo, nomutue uajo ua zungere momeva, ne ue u pere kovandu gave nue. Kombunda Mose ua rondere kondundu, na kara rukuauo nomajuba nomautuku imirongo vine pumuna Jehova, ne rihekerere Ovaiseraera ku Jehova, ondjo jao gai isiue, nu Jehova ue jesire. Eje muini ua vororokere Ena ra Jehova, a tja: Jehova, Jehova, Erohima gu u ri notjari, nokuingoneka, nomutima omure, gu u ri omutjite oua omunene, gu notjotjiri, gu ma tjaripara kovand' oveng ovengi, gu ma isa ondjo nourunde, nu ingu gu ma varura una ourunde uooihe kovanatje vovanatje! Mose tj'a pundire pehi, omurungu ue ua jerisirue uokutara Jehova, Vaiseraera ka va sorere okutara komurungu ue, ne tj'a hungire ku o, ua kutire onguju komurungu ue. —*Eimp*. xiii.

EHUNGI XXIV.

Okukoka kua Mose. Josua. 4 Mose—Ovah.

Ovaiseraera va sekamene pondundu, ena rajo Sinai, novo va tjindire ozompura imirongo vine mehi'ndina, tjantje va katurire mehi ra Kanaana. Nu Jehova ue ve parurire aruhe, ue ve rokisirire otjikokotua kejuru, neje ue ve tempurire omaoe, omeva gae pite, nozombanda zao ka za kurupire. Neje Jehova ua ri aruhe momajuva motjikamba komband ondjuo ja Jehova, nomautuku momuriro, nokusekama kotjikamba kua ri okuraer ovandu, gave tjinde. Mondjira Arona na Mose va kokere. Mose, tj'a kokere, Ovaiseraera va ri popezu ehi ra Kanaana; tji va munine ehi indina, e ua kokere mekoro ra Jehova, arire tj'a koka.

Mehi ra Kanaana va turire Ovakanaana, imbamba ri ovatjite ovivi ovanene komurungu ua Jehova. Jehova ue ve imbirahire komurungu ue, novirongo viao arire tj'a pe ko Vaiseraera. Kombunda okukoka kua Mose Josua ua karir omuhongore oa Vaiseraera. Nu Vaiseraera va ri morusuve komurungu uehi ra Kanaana, na mokati kao indina mu pa ri ontontu, ena rajo Joredana. Nontontu indji ja pupire tjinene, kutj' ovandu ka va sorere kokuikonda. Jehova arire tj'a tempura, tja hana ontontu, otja tj'a paurire omea kokuvare, Ovaiseraera gave konde. Nomeva oontontu ja kuramene opu ja rire otj' ondundu, na kehi jontontu omeva oku ja pupire, arire tji ja puire. Ovaiseraera va kondere nai ontontu. Ovakanaana tji va zuvire otjikumua ihi, Jehova kutj' ua kondisire Ovaiseraera, ue ve pauririre omeva oontontu, va tirire

tjinene komurungu ua Ovaiseraera. Popezu ontontu ena rajo Joredana, opu Jehova pa kondisire Ovaiseraera, tji tja ri otjirongo otjinene, onganda onene, ena rajo Jeriko. Nu Vandu'mba, imbamba turire mo, Ovakanaana, novo ve risetikire monganda jao onene. Onganda indjina ja kovererue norumbo orure, nomitindi tjinene, imbimbia tjitirue nomaoe omanene tjinene. Omikuma via ri nomivero, nomivero via setikerue nomiti omizeu, novitenda ovinene. Novature vonganda indji va tjindovasire, kutja ka pen omundu gu ma hiti monganda jao. Jehova ua tjere ku Josua, omuhongore oa Vaiseraera, ga hongore Ovaiseraera, kutja ve ende, gave kondoroke onganda indjina momajuva hambontatu, ejuva rimui gave ende, gave kondoroke rumui, nu mejuva ri tja hambontatu, gave ende, gave kondoroke tu hambontatu, nokuenda okusenina gave ororoke tjinene, gave posise ozonja. Ovaiseraera tji va ororokere, omikuma vionganda, imbi ovinene, Jehova arire tj'a uisire vio pehi. Nu va hitire, va zepere ovandu nozonjanda azehe, nonganda va ningiririsire nomuriro. Kombunda Ovaiseraera va kampurire ovirongo avihe via Ovakanaana, ve ve rambere novahona vao, novo ve ve zepere avehe, imbamba kuramene komurungu uao, arire tji va tura mehi ra Kanaana, indindi va perue i Jehova.

Kombunda okukoka kua Josua, omuhongore u Ovaiseraera, Ovaiseraera va zembire Jehova, omuhona uao; va riangere momihingo omivi vi Ovakanaana, va pukire ondjira osemba ja Jehova, ka va tjitire omatuako oa Erohima. Arire tji va pindikisa Jehova noviungura viao ovirunde. Tji va tjitire nao, Jehova ue ve jandjere momake oozon-

ganda. Jehova ua etere ovita ovinene kovirongo viao, imbimbia tatumisire tjinene Ovaiseraera, vie ve jekere ouini uao. Jehova ua verere nai ourunde uao. Ovaiseraera tji va tatumisirue nai, va jarukire rukuauo ku Jehova, va vororokere ku Jehova ga vatere o. Tji ve rihekerere, Jehova ua zuvire, ondu kokutja u nomutima omure; ue ve hindire Ovavatere, imbam be ve vatere, imbam ba rambere ozonganda, imbam ba arurire Ovaiseraera komatuako oa Jehova. Ovaiseraera tji va riangere komurungu ua Erohima, tji va tjitire omatuako oe, va turire, ave pu, movirongo viao, mehi ra Kanaana.

Ozompura ozengi kombunda okukoka kua Josua Ovaiseraera ve ritororere Ovahona. Korukuru Jehova omuini ua ri Omuhona uao. Ve ritororere Sauza omuhona. Tj'a kokere, Davida ua karir omuhona. Davida ua ri omusuveroa ua Jehova, ua riangere momatuako aehe oa Jehova. Kombunda je omatje ue Saromo ua karir omuhona, ingua tungirire Jehova ondjuo onene ombua tjinene, mu Jerusarema ohona. Ovahona tjiva vo Vaiseraera va ri ovarunde ovanene komurungu ua Jehova, arire tji ve mu pindikisa. Opa zire Jehova kutja ua hurisire Ovaiseraera, a tuarisa o kehi rarue. Ovaiseraera tji ve rivingurire kovivi, nave karere Erohima, eje ua arurire o rukuauo kovirongo viao, opu va turire, Mesia tjantje tj'e ja.—*Eimp.* ii.

EHUNGI XXV.

Okuposa kua Ovahungirire:

Ovandu ovakuru va aruhe undjere okukoatoa ko Muvatere; ve mu undjere, ondu kokutja va tjivirue, kutja Eje ua sora peke kokukutura o kouvi, noku-

vepa ousemba, gave hite mejuru. Ovandu tji va uire mouvi, Jehova ke ve zembire, ke ve imbirahire, ua raere ku o aruhe, kutja ma hindire o Mesia, omuvatere. Jehova tj'a sengire onjoka, indjindja hongire kovatenga okuhazuva, ua tjere: "me tua ko okutondasana pokati koojobe nomukazendu, pokati kontui joje, nontui je, indji mai njaja otjiuru tjoje, nove mo njaja otjipante tje."

Ku Aberahama Jehova ua hungirire na tja: "Pita mehi raiho novakuauo voje, nondjuo jaiho, nu tjinda kehi indindi me ku raere, nami me ku tjiti kutja go rire otjiuana otjinene. Me ku ser ondaja, nu me ku tjitire ena enene; noviuana avihe viehi arihe mavi peoa ondaja move." Ondaja indji Jehova ua hungirire rukuauo kombanda ja Isaka. Nu Jakoba, omatje ua Isaka, tj'a kokere, ua serere ondaja ku Juda komatje ue, na tja: "Juda obe, obe ingui, ovangu mave impura obe; eke roje mari kara kenkoti rovandu vovita na obe; ovanatje vaiho mave rikotamene komurungu uoje. Juda onkeama onduiona; okahonati kua Juda ke nokujekoa ko, nomupe uomatuako ke nokuisa po pokati kozompaze za Juda, Siro tjantje me ja; nokuzuva koviuana viehi maku kara na je." Mose una ua tjere komeho ua kokere: "Omuhungirire otja ami, Jehova ma pendura moukoto uenu, mokati kovangu venu, mamu zuu je, nu Ami me tua motjinjo tje omambo oantje." Ku Davida omuhona u Ovaiseraera Jehova ua raerere: "me ku pe omatje, notjihabero tjouhona ue, me tji kuramisa atji ha janda, ouhona ue au ha janda." Davida ua hungiririre omatje ingui, na tja: "Jehova ua tjere komuhona oantje: kara pokuoko okunene okuantje,

tjantje ba rarisa ovatonde voje, gave kare otjihabero tjozompaze zoje."

Jesaja omuhungirire ua tjere: "Omatje ua koatererue ete, omuzandu ua pererue ete, nouhona mau kara kotjituve tje. Ena re ra rukua: Omukumise, Omuhonge, Erohima ependa, Ihe omuhajanda, Omuhona uohange. Ounene uouhona imbui nohange ka i nokujanda ko." Na Mika omuhungirire ua munikisirue momuinjo ue opona Mesia pu ma koatoa, na tja: "Na obe Beterema Evarata, gu u ri okatiti mokati kouingi u Ovajuda. Move ma zu ingui gu ma rire Omuhona u Ovaiseraera." Jeremia omuhungirire omukuauo ua raerisirue una, a tja: "Momajuba ingeni, notjiondo hina me hapisire Davida otjitungo tjousemba, neje ma tjiti ousemba noupore kehi. Momajuba'ngeni Juda ma kuturua na Jerusarema ma tura ma pu ; nu ma rukua: Jehova ousemba oetu." Hesekiera omuhungirire ua karurire: "Me penduririre o omurise umue, gu me ve risa ; omukarere oantje Davida gu me ve risa, nangui ma rire o omurise." Omuhungirire Zakaria ua karurire una: "Njanda tjinene, omukazona ua Ziona! Joroka omukazona oa Jerusarema! Tara, Omuhona uoje me ja kove, omusemba, neje Omuvatere." Nu Mareaki omuhungirire ua Jehova omusenina ua tjere: "Tara, me hindi omurajeoa oantje, ga tune ondjira komurungu oantje; na tjimue tjinene me ja kondjuo je Omuhona inguingu mamu paha ; Omurajeoa uohange, inguingu mamu vanga."

Omambo'nga ookuundja, inganga ovahungirire va Jehova gu va hungirisirue kovandu, gave tjiue tjiri, kutja Jehova ma zeuparisa omambo oe, nokutja Mesia ma taura omajuru ga rire Omuvatere, na Omurituemo uozondjo zouje.—*Eimp.* xxiv, 2, 3.

ONDAJA OMPE.

EHUNGI I.

Johane omutabore. Luk. 1.

Momajuva oa Herode, omuhona oa Vajuda, pa ri omupunguhe, gua rukirue Zakaria, nomukazendu oe ua ri movakazona va Arona, ena re Erisabeta. Avevari va ri ovapore komurungu ua Erohima, arire tji va rianga momatuako oa Jehova avihe. Ka va ri nomatje, ondu Erisabeta tj'a ri ongandji, avevari va kurupire. Ejuva rimui Zakaria ua hitjre mondjuo ja Jehova, ovandu ovakuao va ri pentje, arire tji va ningire. Zakaria ua munine omurajeua ua Jehova, gua kuramene kokunene kuokuruo. Zakaria tj'a munine je, ua uruminue, nokutira kue ere kombanda je. Omurajeua ua tjere ku je: o tira, Zakaria, okukumba kuoje kua zuviua, nomukazendu uoje ma koatere ove omuzandu, ena re go ruke Johane. Enjando nehera mari kara puna ove, ovengi mave rinjandere okukoateua kue; ondu tji ma karira omunene komurungu ua Jehova, ma urisiua mezumo raina je na Ombepo ondjere. Zakaria ua tjere komurajeua: ge tjiue pi? oami omukururume, nomukazendu uantje u nomajuva? Omurajeua ua zirire, na tja: oami Gaberie, gu ma kurama komurungu ua Erohima, ami ba hindua

kokuhungira kove, na kokukora kove ovina'mbi. Tara, ove mo muina, k'o nokusora okuhungira, ejuva'ndina tjantje mari ja, mu ro ovina'mbi mavi tjitua, ondu kokutja ko kampura ko omambo oantje, ingangu mae urisiua mejuva rao. Ovandu va undjire Zakaria arire tji va himua, kutja ua jombo mondjuo ja Jehova; tj'a pitire, ka sorere okuhungira, va zemburukire, kutja ua munu omurungu mondjuo, ne ve nanga, arire tj'a kara nokuseta, kombunda ua jarukire. Erisabeta tj'a koatere, ua koatere omuzandu. Ovararanganda novakuao ve va zuvire, Jehova kutja ua ri notjari otjinene kombanda je, va herere pumuna je. Ejuva ori tja hambontatu ve ere kokusukareka omatje, arire tji ve mu ruku Zakaria, otja ihe je; ina je ua zirire, na tja: inde, ma rukiua Johane. Va tjere ku je: k'e po'mbo mokati kovakuenu voje, gua rukiua nena'ndi! Va nangere ihe je, e ma vanga tjike, omatje ga rukiue vi? Tj'a purire eoe rokukarura, e ua karurire, na tja: Johane ena re; avehe va himinue. Tjimanga otjinjo tja Zakaria tja patururirue, neraka re ra kuturirue, na hungire, arire tj'a hivirike Erohima. Okutira kue ere kombanda jao avehe, imbamba turire ko; avehe imbamba zuvire ehungi'ndi, va takamisire oro morukoro rao, nave tja: omatje ingui, omugua i? Zakaria, ihe je, ua urisirue na Ombepo ondjere, arire tj'a tja: Jehova ua hivirikua, Erohima ra Iseraera, ondu tj'a varura na kutura otjiuana tje, otja tj'a raerere notjinjo tjovahungirire ve ovajapurue, gatu vaterue kovatonde vetu, na komake oao, imba mave njengua ete. Ove omatje mo rukiua omuhungirire ua Erohima, ondu tji mo hongora komurungu ua Jehova kokutuna ozondjira ze. Omatje

ua kurire, na karira omuzeu momuinjo, arire tj'a kara mokuti, Jehova tjantje tj'e mu isana.—*Eimp.* iii, 1.

EHUNGI II.

Okukoateua kua Jesu. Mat. 1. *Luk.* 2.

Okukoateua kua Jesu Mesia kua ri nai. Maria ina je, tji varekerue i Joseva, ua muninue, komeho ue mu tuarere konganda je, omutumba i Ombepo oa Jehova. Joseva omurumendu oe, ua ri omusemba, nu ka vangere ko okumuhoneparera, nu ua vangere kokurihena ku je, ku Maria. Tj'a pahere nai morukoro rue, omurajeua ua Jehova ue riraisire ku je moruroto rue, arire tj'a tja: Joseva, omatje oa Davida, o tira kokukampura nokutuara konganda joje, Maria omukazendu uoje, ondu kokutja ingungu ri mu je, ua Ombepo oa Jehova. Ma koata omuzandona, mo ruku ena re Jesu, ondu kokutja ue ve vatere ovandu ve kovivi viao. Matji kara nao, omambo oa Jehova, gae urisiue, tji ua hungirisire omuhungirire oe, tj'a tjere: tara, omusuko omukazona ma rire omutumba, nu ma koata omuzandu, nena re mo ruku Emanuera, okutja Erohima pumuna ete. Joseva tj'a pendukire omo ozompotu, ua tjitire otja ua raererue omurajeua oa Jehova, ne ua torere omukazendu oe Maria. Nu ka mu tjivirue tjantje tjantje Maria tj'a koatere everi re, ena re ra rukirue Jesu. Opona, onganda, Jesu pa koaterue, ena rajo Beterema.

Opu pa ri ovarise, popezu Beterema, imbamba ri mokuti moutuku kokurisa otupanda tuao. Nu tara, omurajeua oa Jehova ua kuramene pu o, nokujera kua Jehova kue mu jerere. Novo imb ova-

tuta va tirire nokuuruma okunene. Nomurajeua oa Jehova ua tjere; amu tira, tareje, me mu kora ene okunjanda okunene, ingui ku maku ririre ovandu avehe. Indino ua koatererue ene omuvatere, e je Mesia omuhona monganda ja Davida. Otjo ho matji rire ene otjizemburukiro, ene mamu munu omatje, gua mangua mozonguju, ne je ma rara metemba roukambe. Na tjimue ua ri pomurajeua oa Jehova, ouingi otupanda tuejuru, arire tji tua tja: okuhiua gaku kare na Erohima mokombanda banda; nohange mouje nomovandu. Novarajeua, tji va rondere rukuao kejuru, ovarise va heasanene: ka tuende ku Beterema, tu tare omambo'nga, Jehova ue tu raere. Va utukere tjinene, nu va munine Maria na Joseva nomatje ingui, gua rarere metemba roukambe. Tji ve mu munine, va parangisire omambo'nga oomatje, inganga raererue ku o. Avehe imbamba zuvire, ve rikuminine omambo'nga, ga raererue i ovatuta. Nu Maria ua horekere omambo'nga momutima ue. Novarise arire tji va kotoka, va jerisire nu va impurire Erohima kovina'mbi, imbimbi va zuvire na imbi va munine.

Kombund omajuva hambontatu omatje ua sukarekerue, ena re ra rukirue Jesu, indinda raerue i omurajeua oa Jehova.—*Eimp.* xxiv, 1, 4.

EHUNGI III.

Ovanandunge vo Kupamburuka kuejuba. Mat. 2.

Jesu tj'a koaterue mu Beterema, mehi ra Juda, momajuba oa Herode omuhona, ovanandunge arire tji ve ja mu Jerusarema, ave tja: Omuhona u Ova-

juda, ingui koatoa nampano, u ri pi? Tua munu onjose je mokupamburuka kuejuba; tue ere kokurikotamena ku je.

Omuhona Herode tj'a zuvire ihi, ua tirire, na Jerusarema ohona aihe pumuna je. Ua ongarisire ovapunguhe novakarure, na pura ku o: Mesia pu ma koatoa. Novo va tjere ku je: mu Beterema, mehi ra Juda! otja tji ja karuriue omuhungirire: obe Beterema mehi ra Juda! ka obe katiti tjinene mokati kovahona va Juda: move ma zu omutike, ingungu ma risa Ovaiseraera ovantje. Herode ua hokorisire okuraja imb ovanandunge, arire tj'a zuu otjiondo otjokuraisa konjose. Ne ve tumine ku Beterema, a tja: tuendee ko, kapahee tjinene okanatje, mun dji korere, ene tji mue ke munu, kutja ami una me ke rikotamene ku je. Ovanandunge tji va zuvire omuhona, nave i, nonjose indjindji va munine mokupamburuka kuejuba, ojo je ve hongorere, tjantje je ere nu ja kuramene kombanda opona, omatje pa ri.

Tji va munine onjose, va njandere tjinene nenjando enene; nave hiti mondjuo, nave munu okanatje pumuna ina je Maria. Novo ve riuisire pehi arire tji ve rikotamene ku je, nave paturura otjihuro tjao, arire tji ve mu pe: otjijeretenda, norupapa, nemira.

Moruroto va rongerue i okutukauza ku Erohima, ave ha kotoka ku Herode; novo va arukire ondjira jarue kehi rao.—*Eimp.* xviii, 2, 5, 6.

EHUNGI IV.

Okutaura ku Egipeta. Mat. 2.

Ovanandunge tji va arukire, tara, omurajeoa ua Jehova ue riraisire ku Joseva moruroto, na tja: sekama, tora omatje na ina je nu taura kehi ra Egipeta, nu kara mo, tjantje ami tji me ku raere, ondu kokutja Herode ma paha omatje e mu zepe.

Neje ua sekamene, a tora omatje na ina je outuku na tjindi ku Egipeta. Nu ua kuramene mo, tjantje kokukoka kua Herode; omambo oa Jehova gae urisiue, inganga hungirirue omuhungirire: Omatje oantje, be mu isana mu Egipeta.

Herode tj'a munine, kutja ua ovisirue i ovanandunge, ua tire omazenge, na hindi ovandu, na zepa ovanatje avehe, imbamba ri mu Beterema monganda na mokuti kuajo, ovanatje avehe vouvari, na kehi ozompura impari. Herode tj'a kokere, omurajeoa ua Jehova ue riraisire ku Joseva moruroto, mehi ra Egipeta, na tja: Sekama, tora omatje na ina je, nu jaruka kehi ra Iseraera; imbamba pahere omuinjo uomatje ba ta.

Joseva tj'a kangamene, ua torere omatje na ina je, ne ja mehi ra Iseraera, na katura mu Nazareta onganda, mehi ra Garirea, mehi ra Kanaána.— *Eimp.* xxxix.

EHUNGI V.

Okutaborua kua Jesu. Mat. 3.

Momajuba'ngeni Johane, omutabore, ua kavirikizire omambo o Erohima mokuti kehi ra Juda, na tja: ritanaureje, ondu kokutja ouhona uejuru ua

tumbukire. Eje ingui, ingua hungirirue Jesaja omuhungirire: "okuposa komuororoke gu ri mokuti: ma tunu ondjira ja Jehova, ma sembamisa omivanda vie."

Nozombanda za Johane za tjitirue omainja oongamero, nu ua ri nerinda pehuri, novidia vie via ri ozompahu noutji. Jerusarema onganda aihe, nehi arihe ra Judea, nokuti akuhe kua Joredana, ovandu avehe arire tji va i ku je, nave taborua, nave hepura ozondjo zao. Neje Jesu ua zire mu Garirea, arire tj'a i koja Joredana ku Johane, ga taborue i je. Nunguari Johane ua pantere tjinene, na tja: ami ba sa okutaboroa i ove, nu obe mo ja koami? Jesu ue mu zirire, a tja: dji esa, ami gi ri nokuurisa ousemba auhe. Arire tj'e mu esa.

Jesu tj'a taborerue, arire tj'a rondo momeba; omajuru ja patururirerue je, na munu Ombepo oa Erohima tj'a a pundire, ua sanene nonkuti, arire tj'e ja kombanda je. Nokuposa komajuru kua tjere: Eje ingui omatje oantje omusuveroa, enjando rantje ri ri mu je.—*Eimp.* xii, 3, 4.

EHUNGI VI.

Okuroroa kua Jesu. *Mat.* 4.

Jesu arire tj'a tuarua i Ombepo ondjere mokuti, ga rorue i Kasatana. Tj'a karere nomajuba nomautuku imirongo vine nokuharia, kombunda uan djaraparere. Nomurore tj'e ere ku je, na tja: tji u ri Omatje o Erohima, hungira, omaoe inga ga e rire otjikokotua. Jesu ue mu zirire, a tja: ja karurua: omundu ke nokuhupisiua ko otjikokotua boroatjo, ma hupisiua embo arihe, indindi mari piti motjinjo tja Erohima.

Omurore arire tj'a tuara je konganda onene ondjapurua, ne mu kuramisa kombanda jondjuo ja Erohima, na tja: Obe tji u ri omatje o Erohima, riuisa pehi, ondu tj'a karurua, kutja ma rajere obe ovarajeoa ve, gave tore obe momake oao, o he rikuru keoe. Jesu ua tjere ku je: ja karurua una: ko nokurora ko Jehova Erohima roje. Nu Kasatana ue mu tuarere rukuauo kombanda ondundu onde onene, ne mu munikisa omauhona aehe oouje auhe, noujere uao, a tja: ovina'mbi avihe me ku pe, obe tji mo rikotamene komurungu oantje. Jesu arire tj'a tja: za ko Kasatana! ondu tji ja karurua: ku Jehova, Erohima roje, mo rikotamene, nu mo mu karere peke. Nokasatana ua zire pu je, novarajeoa va tumbukire, nave mu karere.—*Eimp*. xvii, 7, 8.

EHUNGI VII.

Nikodemu. Joh. 3.

Pa ri omundu mokati ko Vaparise, ena re Nikodemu, gua ri omutenga ua Vajuda. Ingui ue ere ku Jesu moutuku, arire tj'a tja ku je: Muhonge! ete tua tjiua, ove kutja omuhonge, gua zu i Erohima, ondu ka pen omundu, gua sora okutjita omazemburukiro'nga, ove'ngua tjiti, Erohima tj'e he ri pumuna je. Jesu ua zirire na tja: ***tjiri, tjiri, me ku raere: omundu tj'e hi na kukoateua rukuao, k'e na husa okumuna ouhona ua Erohima.***

Nikodemu ua tjere ku je: omundu tj'a kuru, ma koateua vi rukuao? ma sora okuhita rukuao mezumo raina je, ga koateue rukuao? Jesu ua zirire: tjiri, tjiri, me ku raere: omundu tj'e hi

na kukoateua i omeva na i Ombepo, k'e na kusora okuhita mouhona u Erohima. Otjohi tja koateua monjama, otjohi tji ri onjama ; na otjohi tja koateua mu Ombepo, otjohi tji ri ombepo. O himua, kutjam be ku raere : ene mamu sa okukoateua rukuao ; ombepo mai suvire okonguina, ku mai vanga, ove mo zuu okuposa kuajo, nunguari k'o nokutjiua, kutja ja zu pi, na kutja mai i pi ? auhe u ri nai, gua koateua i Ombepo. Nikodemu ua zirire na tja ku je : ovina'mbi mavi tjitiua vi ? Jesu ua zirire na tja ku je : ove omuhonge ua Vaiseraera nu k'o nokutjiua ovina'mbi ? Tjiri, tjiri, me ku raere : ete matu hungire ihi tji tua tjiua, matu zeuparisa ihi ete tji tua munu, ene ka mu na kukampura kuetu. Tjim ba raer ene ovina viehi, nene ka mu na kukampura, ene mamu kampura vi, tji me raer ene ovina viejuru ? Omatje oomundu ma jerua, Mose otja tj'a jerere onjoka mokuti, kutja auhe, gu ma kampura mu je, a ha panjara, nunguari ga kare nokuhupa kuku ha janda. *Erohima ua suvere nai ouje, kutja ua pere omukoateua oe erike, kutja auhe, gu ma kampura mu je, a ha panjara, nunguari ga kare nokuhupa kuku ha janda.—Eimp.* x, 1, 4.

EHUNGI VIII.

Omukazendu oa Samaria. Joh. 4.

Jesu ua isire ehi ra Judea, arire tj'a i rukuao ku Garirea ; na sa okutapakana Samaria. Ue ere monganda ja Samaria, ena rajo Sikema. Pona'mba pa ri ondjombo ja Jakoba, Jesu ua urirue, ua karere pehi pontjombo ; ua ri omutenja. Omukazen-

du oa Samaria ue ere kokuteka omeva. Jesu ua tjere ku je: eta tu nue! (Ovahongeua ve va ire mongandá kokuranda ovikuria). Omukazendu oa Samaria ua tjere ku je: otjigua i? ove gu u ri Omujuda, ove kutja mo kumbu kokunuá ku ami, gun dji ri omukazendu oa Samaria? Ovajuda no Vasamaria va tondasana.

Jesu ua zirire na tja ku je: da kuzu ove ua tjiua otjiokupa tja Erohima, na e oani, gu ma tja kove: eta tu nue; ove mo ningire ku je, ne ku pe omeva omahupe. Omukazendu ua tjere ku je: Muhona! ove k'o notjitjuma tjokuteka na tjo, nu ondjombo i ri onde, ove oa isa pi omeva omahupe? Jesu ua zirire na tja ku je: auhe gu ma nu komeva'nga, ma t'onjota rukuao, nunguari gu ma nu komeva, ami'nga me mu pe, k'e na kut'onjota rukuao. Omukazendu ua tjere ku je: Muhona! pan dje komeva'nga, ami ha t'onjota, e ha sa kokuja muno kokuteka omeva. Jesu ua tjere ku je: tuende, kaisana omurumendu uoje. Omukazendu ua zirire na tja: ami hi nomurumendu. Jesu ua tjere ku je: ove ua hungire naua: ami hi nomurumendu; ove ua ri novarumendu ivetano, na ingui, ove gu u na je nampano, ka omurumendu uoje; otjohi ove ua hungire notjotjiri. Omukazendu ua tjere ku je: Muhona! ba munu ove kutja omuhungirire; ootate jetu ve rikotamenene komband ondundu indji, nene mamu tja: Jerusarema opona'mba, opom ba omundu ma sa kokurikotamena. Jesu ua tjere ku je: mukazendu! dji kampura, ejuva'ndi mari ja, ga mu'ngare mu rikotamene komband ondundu indji, ga mu'ngare mu rikotamene ku Tate mu Jerusarema. Ora indji mai ja, i ri nampano, overikotamene ova tjiri gave rikotamene ku Tate mombepo

notjotjiri, ondu Otate tji ma paha overikotamene, be ri nai. Erohima u ri Ombepo, na imba, imbambe rikotamene ku je, mave sa okurikotamena mombepo notjotjiri. Nomukazendu ua tjere ku je: me tjiua, Mesia kutja me ja, (gu ma rukiua Keriseto) ingui tji me ja, me tu korere ovina avihe. Jesu ua tjere ku je: oami ingui, gum ba hungire puna ove. Omukazendu ua isire otjitjuma tje, arire tj'a i monganda, na tja kovandu: indjee mu taree omundu, guen dji raere atjihe, amin tjim ba tjiti, tareje, kutja eje Mesia, poo, ka je? Ovandu va pitire monganda, arire tji ve ja ku je. Nu Ovasamaria ovengi va kampurire mu je, ondu kokutja omukazendu ua tjere: e uen dji raere atjihe, amin tjim ba tjiti. Ovasamaria tji ve ere ku je, ve rihekere, ga kare pumuna vo, ne ua karere po omajuva ievari; oveng ovengi va kampurire embo re. Va tjere komukazendu: ka tu na kukampurira okuhungira kuoje, oete oveni tue mu zuvire, natu tjiua, e ingui Mesia tjiri, omuvatere uouje.—*Eimp.* viii, 2, 3.

EHUNGI IX.

Omuzandu oa Naina. Luk. 7.

Ejuba rarive Jesu ua ire konganda, ena rajo Naina, novahongeoa ve ovengi va ire pumuna je, novandu ovengi.

Tj'a tumbukire popezu pomuvero uonganda, omukoke, ingungua ri erike oaina je, ua torerue monganda, na ina ua ri omukombe, nouingi uovandu vonganda va ri puna je. Nomuhona tj'a munine omukombe ingui, ua tjariparere morukoro rue kombanda je, na tja ku je: o riri. Na tumbuka,

na tunu oruara, novatore va kuramene. Neje Jesu ua tjere: Omuzandu, me ku tja: penduka! Nomukoke ua kangamene, arire tj'a aruka kokuhungira. Nu Jesu ue mu pere ku ina.

Nokutira kue ere kombanda jao avehe, nave jerisire Erohima, ave tja: omuhungirire omunene ua sekama pokati ketu, na Erohima ua varura otjiuana tje.—*Eimp.* xiv, 3, 4.

EHUNGI X.

Omunandjo omunene. Luk. 7.

Omuparise ena re Simona ua nangere Jesu, ga rie pumuna je. Jesu arire tja i kondjuo jomundu'ngui, na kara pehi kokuria.

Monganda indjina omu ma ri omukazendu omunandjo. Omukazendu ingui tj'a zuvire, kutja Jesu ua ri mondjuo ja Simona kokuria, ua torere ontjupa jekende, indjindja ri nenaredo (nomaze oomuti), arire tj'a hiti mondjuo, ne ri kuramisa kongotue ja Jesu, na riri na tarareke nomahoze ozompaze ze, arire tj'e ze kahisa nozonkise zotjiuru tj'e, na hu zo nenaredo (nomaze oomuti). Nomuparise, ingungua nangere Jesu, tja munu, ue rihungirire morukoro rue, a tja: ingui, da kuzu omuhungirire, da kuzu ua tjivirue, omukazendu ingui, gu me mu tunu, kutja omu kua tjike; ondu kokutja omunandjo. Jesu ua tjere ku je: Simona, gi nokuraera obe otjina. Neje ua tjere: Muhonge! tu raera.

Jesu ua hungirire, na tja: omujazeme uorive, ua ri novajazemeua ivevari. Umue ua jazemekerue oupimbe ouingi, nomukuauo ua jazemekerue outiti. Novo tji ve ha ri nokusuta, omujazemeke

ue kuesire okusuta. Nun dji raera: kovandu'mba avevari, gu ma suvere tjinene omujazemeke, u pi? Simona ua zirire, na tja: oje'ngui gua tji isiua otjingi. Neje ua tjere: ua hungire osemba; nu ue rivingururire komukazendu, a tja ku Simona: mo munu omukazendu ingui? Ami be ere mondjuo joje, obe kon dji pere omeba kokukoha ozompaze zantje, nunguari ingui ua ningekere nomahoze ozompaze zantje, arire tj'e ze kahisa nozonkise zotjiuru tje. Obe kon dji pere okuhupita, nunguari ingui, tjantje ue ere mondjuo, ka isire ko kokuhupita ozompaze zantje. Ko huire nomaze oomuti otjiuru tjantje, nunguari ingui ua huire ozompaze zantje nenaredo. Nu me ku raere: ozondjo ze, indanda ri ozengi, za isirue, ondu tj'a suvere tjinene; nunguari gua isirue katiti, ua suvere katiti. Ne ua tjere komukazendu: ozondjo zoje za isirue.

Novandu imbamba karere kokuria, ve rihungirire momitima viao: oje ingui oani, kutja ma isa ozondjo una? Jesu ua tjere komukazendu: ongambui joje ja hupisire obe, tuende mohange.—*Eimp.* i, 1, 2.

EHUNGI XI.

Omasaneke oomukune. *Luk.* 8.

Jesu tj'a ire kozonganda, arire tj'a hungire omarajeoa omaua oouhona o Erohima. Ovandu ovengi vozonganda ozengi, tji ve riongarere kokumuzuva, e ua hungirire, na tja: omukune ua i kokukuna ozondui ze; tj'a kunine ozondui, tjiva za uire pondjira, arire tji za riatua, nozontera zejuru za rire zo. Ozondui tjiva za uire kotjiuua, nu tji za hapere,

arire tji za kukutisiua, ondu kokutja ka za ri nomeba. Nozonguauo za uire pokati kozohongue, nozohongue tji za hapere kumue, za sinine zo. Nozonguauo za uire kehi eua, arire tji za hapa na ze eta ovidia imirongo rongo. Tj'a hungirire nai, na tja: ingungu nomatui, ga zuve! Novahongeoa ve mu purire, nave tja: okuha komasaneke inga oku kua tjike?

Jesu ue ve raerere, a tja: Ong omasaneke: ondui okutja omamba o Erohima. Nozondui, indanda uire posio ondjira, okutja ovandu, imbamba zuvire omambo, nokombunda omujambe (okutja Kasatana) me ja, nu ma jeke embo momitima viao, ave ha kampura, nave ha rire ovaningandu. Nozondui, indanda uire kotjiuua, okutja ovandu, tji va zuvire omambo, mave e kampura nenjando, nu ka ve nomize, imbam bu mave kara nongambui omajuba outiti, nu tji mave rorua, mave puka. Nozondui, indanda uire mokati ozohongue, okutja ovandu, imbamba zuvire omambo, narire tji mae sinua i orutumbo ruehi, tji mave paha kokutumba, nave ha eta ovihape viovidia. Nozondui, indanda uire mehi eua, okutja ovandu'mba, imbamba zuvire omambo, arire tji mave e takamisa momutima omupore omua, nave eta ovihape viovidia.—*Eimp.* xv, 2, 3.

EHUNGI XII.

Jesu mehi ra Ovagadarena. Luk. 8.

Ejuva rarive Jesu novahongeua ve va hitire mondjuo jomeva. Arire tj'a tja ku o: gatu: konde hembandina jomeva kokuvare. Arire tji va kondo. Tji va endisirue kombanda jomeva, Jesu ua rarere,

ombepo onene ja sekamene komband omeva kokuvare, nombupua je urire, arire tji va ri mokuta. Va utukere ku je, ve mu pendurire, arire tji va tja: Muhonge! Muhonge! tu vatera, matu tu. E je tj'a pendukire, ua verere ombepo nozongazona, nozo za kuramene, nokuporeka kua ri po. Jesu ua tjere ku o: mamu tira tjike: ongambui jenu i pi? Nunguari va tirire, va kuminue, arire tji va tjasana: e oa, gu ma hungire kombepo nomeva, noo mae mu zuu?

Arire tji va kondo omeva, ve ere mehi ra Ovagadarena, indindi ri komeho oehi ra Garirea. Tj'a pitire mondjuo jomeva, omundu uorive, ingua ri nozombepo ovindandi korukuru, ue mu tjakanenene, ingua ri muzu, ka karere mondjuo, nunguari ua turire momajendo. Ovandu ka va sorere kokumukuta, nanda notutenda. Tj'a kutirue nozongoze ozonteu, notutenda, ua paurire ovitenda, nozongoze ua nanene mokati, ka pa ri omundu kokumuvokisa. Aruhe, nomautuku nomajuva, e ua riangere mokati kozondundu nomajendo, arire tj'e ritono nomaoe na vandara. Tj'a munine Jesu, ua vororokere tjinene, arire tj'e riuisa komurungu ue, na tja nomurihu omunene: gi na tjike pumuna ove, Jesu omatje oa Erohima oa kombanda? me kumbu kove, non dji hihamisa. Ombepo otjindandi ua tjere nai, ondu kokutja Jesu ua tjere ku je, ga pite momundu. Jesu ue mu purire, a tja: ena roje ove ani? ombepo otjindandi ue mu zirire arire tj'a tja: Regio! ondu ete oete ovengi. Arire tji ve rihekene, a ha raere ku o, gave hite moukoto uehi. Oku rua ri orupanda orunene rozombinda, indanda rire kondundu, novo (ind ozombepo ovindandi) ve mu hekenene, ge ve hitisire mu ro, morupanda,

arire tj'e ve isa. Ozombepo ovindandi, tji va pitire momundu, va hitire mozombinda, orupanda rue riuisire korutjene momeva, noro rua tire momeva. Ovarise tji va munine ovina'mbi, va tupukire konganda, arire tji via raerua. Ovandu va pitire monganda kokutara ovina'mbi ; tji ve ere ku Jesu, arire tji va munu, gua kuturua kombepo otjindandi, tj'a karere pozompaze za Jesu, nozombanda, nozondunge, va urumine ; na'mba, imbamba munine va raere ku o, omundu nombepo otjindandi ua vatererue. Avehe imb Ovagadarena, va hekenene Jesu, ga jaruke, ondu tji va ri nokuuruma okunene. Jesu arire tj'a hiti rukuao mondjuo jomeva, ga kotoke. Omundu gua vaterua kombepo otjindandi, ue mu hekenene, ge mu karise pu je. Jesu ue mu jarukisire, arire tj'a tja: jaruka kondjuo joje, karaer ovina'mbi ovinene, Erohima bi e ku tjitirire. E ua raerere konganda aihe ovina ovinene, Jesu bi e mu tjitirire.—*Eimp.* i, 2, 3.

EHUNGI XIII.

Jesu ma kutisa ovand ovengi. Joh. 6.

Ejuva rimui Jesu novahongeua ve va ire motjirongo tjarive ; ovandu oveng ovengi ve mu kongorerere, ondu tji va munine ovizemburukiro, Jesu imbi a tjitire. Jesu ua rondere kondundu, arire tj'a kara pehi novahongeua ve ; tj'a jerere omeho oe, ua munine, kutja ovandu ovengi ve ja ku je, e ua tjariparere kombanda jao, ne ve raere embo ra Erohima, arire tj'a verukise ovavere, nu ejuva ra tokere. Ovahongeua ve va tjere ku je : ovandu ve isa ve ende, kutja gave ende mozonganda koku-

rirandera oviria. Jesu ua tjere ku o: ve peje ovikuria; novo va tjere: ete tu novikokotua ivitano uri, novipuka viomeva vivari, ihi okatiti pokati kovandu'mba oveng ovengi. Jesu ua tjere ku o: ve raeree kovandu, gave kare pehi motupanda; ovandu va tjitire nai, arire tji va kara pehi motupanda imirongo vitatu. Ovandu imirongo mirongo orupanda rumui. Jesu ua kampurire ovikokotua, na tara kejuru, arire tj'a sere ondaja jovikokotua, ua pere vio kovahongeua ve, kutjan gave pe vio kovandu, nu ovandu va rire, avehe ve kutisirue. Jesu ua tjere kovahongeua ve: oanekeje ovihupisiua, avi ha panjara, arire tji va oaneke, nave urisa otuako imirongo na tuvari pehi.

Ovandu tji va munine otjizemburukiro, Jesu tji a tjitire, va tjasanene: otjotjiri, oje omuhungirire ingui, gu ma keja mouje. Jesu tj'a tjiua, gave vange okuja, kokumutjita omuhona, e ua rondere rukuao kondundu, eje omuini peke.—*Eimp*. xvii, 5.

EHUNGI XIV.

Omukoatoa omupotu. Joh. 9.

Jesu tj'a ri mu Jerusarema mohona, ua munine omundu, gua koaterue omupotu. Ovahongeoa ve mu purire ave tja: Muhonge, ingungua tur ondjo e oani? oje'ngui poo oihe na ina je, kutja koaterue omupotu? Jesu ua zirire: na ingui na ihe na ina je ka va turire ondjo, nunguari oviungura vi Erohima, gavi tukauziue pu je. Omajuba aehe'ami ganda gi ri mouje, ami gi ri kokuungura oviungura via ingui, ingua hindire ami. Ami ganda gi ri mouje, oami ondjerera jouje. Tj'a hungirire nai, e ua

tjekere pehi omate, arire tj'a tjiti okumianga nomate, nokumianga e ua huire komeho oomupotu, na tja ku je: tuende, ke rikohe motjinduu Siroa. Neje arire tj'a i ne rikoho, na kotoka na munu.

Ovararanganda, na imbambe mu munine rukuru, kutja ua ri omupotu, va hungirasanene nave tja: ka ingui ko, ingungua karere kokuningira? Tjiva va tjere: oje ingui; nu tjiva ve tja: ua sana na je. Oje muini ua tjere: oami ingui. Jesu ua patururirc omeho oomupotu mejuba ra Jehova. Novandu va tjere ku je: omeho ooje ja patururua vi? Ne ua zirire, na tja: omundu'ngui, gua rukiua Jesu, ua tjitire okumianga, ne ku hu komeho oantje, na tja: tuende kotjinduu Siroa, ke rikohe. Nami ba ire, be rikoho, arire tjim ba karira omumune. Novo va tjere ku je: e ingui u ri pi? neje ua tjere: ami hi mu i. Ovandu ve mu tuarere ku Ovaparise. Novaparise ve mu purire una, kutja ua kakara vi omumune? e ua raerere ku o: okumianga komate e ua tuire komeho oantje, nami be rikohere, nampano me munu. Ovaparise tjiva va tjere: omundu'ngui ka zire ku Erohima, ondu tj'e hi nokutarera ko ejuba ra Jehova. Tjiva va tjere: omundu da kuzu omunandjo, ke nokutjita ko otjikumua otja ihi. Nave pose. Novo va hungirire rukuauo komupotu: obe mo hungirire vi omundu, ondu tj'a patururire omeho ooje? Omupotu a tja: eje Omuhungirire. Novaparise ka ve mu zuvire ko, kutja ua ri omupotu, nokutja ua munikisirue, arire tji va isana ihe na ina jomupotu; ve ve purire, nave tja: oje ingui omatje oenu, gu mamu tja, kutja ua koatua omupotu? Ua tjitua vi, kutja ma munu nampano? Ihe na ina je va tjere: ete tua tjiua, kutja e ingui omatje oetu, nokutja ua koatua omu-

potu, nu ka tu nokutjiua, tj'a munikisirue, nu ka tu mu i rukuauo, gua paturire omeho oe. Eje ua kurire, mu pureje omuini, ge rihungire omuini. Va hungirire nai, ondu tji va tirire Ovaparise.

Ovaparise va isanene rukuauo omundu, ingungua ri omupotu, ve tja: okuhivua pa ku Erohim, ete tua tjiua omundu'ngui, kutja omunandjo. Neje ue ve zirire, na tja: hi mu i kutja omunandjo; otjina tjimui me tjiua, kutjam ba ri omupotu nu nampano me munu. Ovaparise va purire rukuauo: ua tjiti vi, tj'a patururire omeho ooje? Omundu ue ve zirire: ami ba raer ene rukuru, ka mu ja zuva are? Tji mamu paha okuzuva rukuauo mua ni vi? Mamu vanga okurira ovahongeoa ve? Ovaparise ve mu tukanene, nave tja: obe omuhongeoa ue, ete oete ovahongeoa va Mose. Tua tjiua, Erohima kutja ua hungirire ku Mose, na ingui ka tu mu i, kutja ua zu pi? Nomundu ue ve zirire, na tja: otjina otjihimise, kutja ka mu nokutjiua, kutja ua zu pi? ne ua patururire omeho oantje. Ete tua tjiua, Erohima ke nokuzuva ko omunandjo; nangui gu ma tira Erohima, gu ma tjiti okuvanga ku Erohima, Erohima me mu zuu. Korukuru otjina otja ihi ka tji zuvirue, kutja omeho oomukuatua omupotu kutja ja patururirue.

Da kuzu ingui ka zire mu Erohima, da kuzu ka sorere kokutjita otjina ihi. Ovaparise ve mu zirire, nave tja: obe ua koaterue mozondjo, nu mo hong ete? arire tji ve mu juku kondjuo. Nu Jesu tj'a zuvire, kutja Ovaparise va juku omundu, ingua ri omupotu, tj'e mu munine, a tja ku je: mo kampura momatje o Erohima? Omundu ua tjere: Muhona: u pi, kutja me kampura mu je? Jesu ua tjere ku je: obe ue mu munu, nangui gu ma hun-

gire na obe, oje ingui. Nomundu ua tjere: Muhona, ba kampura! Arire tj'e rikotamene komurungu ue.—*Eimp.* xxxix, 3, 4.

EHUNGI XV.

Omurise omusore. Joh. 10.

Jesu ua tjere: tjiri, tjiri, me raere ene: ingungu ha hiti pomuvero uotjunda tj'ozontu, na ingungu ma hiti pona parue, oje ingui erunga nomuzepe. Na ingui, gu ma hiti pomuvero, eje omurise uozontu. Omutarere uomuvero ue mu patururire; nozontu maze zuu okuposa kue, ne ma isana omana oozontu ze, nu me ze tike pentje. Tj'a pitisire ozontu ze, e me ze hongorere, nozontu maze mu kongorere, orondu tji maze tjiua okuposa kue. Omundu oombangu ka ze nokukongorera ko, naze tubukire je, orondu kokutja ka ze nokutjiua okuposa kue.

Omambo omasaneke inga Jesu ua hungirire ku o, novandu ka va tjivirue inganga hungirirue ku o. Jesu arire tj'a tja rukuauo: tjiri, tjiri, me raer ene: Oami omuvero uozontu. Avehe imbambe ere komeho ja ami, ovo omarunga novazepe, nozontu ka za zuvire o. Oami omuvero; omundu da kuzu ma tuurunga ami, da kuzu ma munu omuinjo, neje ma hiti na piti nu ma munu omarie. Erunga me ja uri kokuvaka, nokuzepa, nokumana; oami be ere, gaze kare nomuinjo nekuta. Oami omurise omusore. Omurise omusore omuinjo ue ma pere ozontu. Omutua, nangui gu he ri omurise, ozontu tji ze ri ka ze, tji ma munu onkeama kutja mai ja, e ma tubuka, nonkeama mai katu-

kire ku zo nu mai tjekisa ozontu. Omutua ma tubuka, ondu kokutja omutua uri, ne ke nokutara ko kozontu. Oami omurise omusore, nami me tjiua ind ozantje, nozantje maze tjiua ami. Tate otja tji ma tjiua ami, me mu tjiua Tate; nomuinjo oantje me pere ozontu. Gi nozontu ozonguauo, indande ha ri kotjunda hi, indandu me ze tumbura una; nozo maze zuu okuposa okuantje, nazehe maze rire orupanda rumue, nomurise ma rire umue.—*Eimp.* xviii.

EHUNGI XVI.

Omatje ua panjara. Luk. 15.

Ovarunde va tumbukire ku Jesu kokumuzuva. Ovaparise novakarure va pindikire arire tji va tja: ingui ma kampura ovarunde na ri pumuna o. Jesu arire tj'a hungire ku o omambo'nga omasaneke: omundu pokati kenu, gu u ri nozontu imirongo rongo, tji ma panjarisa ontu imui, nu k'e na kupaha ko, indjindja panjara, tjantje me i munu? Tj'e i munu, ma njanda, me i tua potjituve. Tj'a kotoka konganda, a tja kovakuao ve: njandeje puna ami, ondu tjim ba munu ontu jantje, indjindja panjara. Me raer ene, kutja mejuru mave rinjandere omurunde umui, gu me ritanaura, komeho ovapore imirongo miviu, be ha sa kokuritanaura.

Jesu ua tjere rukuao: omundu uarive ua ri novanatje ovazandu ivevari. Omangu ua tjere ku ihe: tate, dji pe ovirumate viantje, nu ihe ue ve tempurire ouini ue. Kombund omajuva outiti omatje omutiti ua ongarisire avihe, na sekama,

arire tj'a i kehi rarue, na andeke ouini ue. Tj'e vi manene avihe, ourumbu ounene ouzeu ue ere kehi'ndina. Neje arire tj'a i, ne rikutu komuture uehi'ndina, na ingui ue mu hindire kokuti, ga rise ozombinda, na pahere kokuurisa ezumo re novitatu, imbimbia rirue ozombinda, nu ka perue vio. Tj'e rizemburukire, a tja: tate jantje u novaungure ovengi, novo ve notjikokotua otjingi, nami me t'ondjara, nu me sekama, nu me i ku tate, me hungire ku je: tate, ba tjiti navi komurungu uejuru na ove, hi nokusa kokurukua omatje uoje, dji tjita ge rire umue uovaungure voje. E ua sekamene, arire tj'a i ku ihe. Tjinga a ri kokure kondjuo, ihe ue mu munine, arire tj'a ninganingeua otjari morukoro rue, na utukere, ue ripetere kenkoti re, arire tj'e mu hupite; omatje ua tjere ku ihe: tate, ba tjiti navi komurungu uejuru na ove, hi na kusa kokuisaneua omatje uoje. Ihe ua tjere kovakarere: ka etee onguava ombua tjinene, mu zazekee, nonkoho tuee keke re, nozonkaku kozompaze ze. Eteje okatviona kanuna, nu ke zepee, gatu rie tu njande, ondu omatje oantje ingui tj'a koka, ua kotora omuinjo, ua panjarere arire tj'a munua; arire tji va arukire kokunjanda.—*Eimp.* viii.

EHUNGI XVII.

Omutumbe na Rasaru omusiona. Luk. 16.

Jesu ua tjere kovahongeua ve: pa ri omurumendu omutumbe, gua ri nozombanda ozombua, novikuria oviua omajuva aehe. Opu pa ri omusiona, ena re Rasaru, gua rarere pehi pomuvero uomutumbe, orutu rue aruhe rua ri nomisuro. Omusiona

ua pahere okurikutisa novihupisiua, imbimbi omutumbe bi a imbirahire, ne ka perue, nu ozompua ze ere kokuzasa omisuro vie. Omusiona ua kokere, novarajeua va Jehova ve mu torere mekoro ra Aberahama. Omutumbe ua kokere una, na pakua.

Tj'a ri momitjise, e ua jerere omeho oe, ariro tj'a munu kokure Aberahama na Rasaru mekoro re, e ua isanene na tja: Aberahama tate! kara notjari kombanda ja ami, u hinde Rasaru, ga tutumike ohonga jomunue ue momeva, ga tarareke eraka rantje, ami gi nomitjise momuriro imbui. Aberahama ua tjere ku je: matje, rizemburuka, kutja ove ua perue oua uoje mokuhupa kuoje, Rasaru ua perue ouvi; nampano e ma tundureua, ove mo hihamisiua. Kombanda ihi orutoto (omuta) orunene ru ri pokati ketu no pokati kenu, da kuzu umui oetu ma paha kutanana ku ene, e k'e na kusora; da kuzu umui oenu ma paha kutanana ku ete, e k'e na kusora. Omutumbe ua tjere: me hekene kove, kutja mo tumu Rasaru mondjuo ja tate jantje, ami gi novangu ivetano, ge ve raere, ave ha hitisiua motjirongo hi tjomitjise. Aberahama ua tjere: ve nembo ra Erohima, gave zuve ro. Omutumbe ua tjere: inde, tate Aberahama, omukoke tji me ja ku o, mave ritanaura. Aberahama ua tjere: tji ve hi na kuzuva embo ra Erohima, ka ve na kukampura, omundu tji ma penduka kovakoke.—*Eimp.* xl.

EHUNGI XVIII.

Okupenduriua kua Razaru. Joh. 11.

Pen onganda mehi ra Kanaana ena rajo Betani. Opu pa ri omundu, ena re Razaru, gua ri novatena ivevari; umue ua rukiua Maria, nomukuauo Mareta. Omundu'ngui, Razaru, ua verere tjinene. Novatena ve va hindire ku Jesu, nave tja: Muhona! ingui gu mo suvere, ua vere. Jesu tj'a zuu, a tja: okuvera ingui ka ku ri mokukoka, nunguari kokujera kua Erohima; omatje ua Erohima ga jerisiue. Jesu ua suverere Razaru novatena ve. Tj'a zuvire Razaru kutja ua vera, ua jombere omajuba jevari mona ma ri. Kombunda ua tjere kovahongeua ve: gatu ende kehi ra Judea. Novahongeua ve va tjere ku je: Muhonge! Ovajuda va pahere kokuzepa ove, nu mo paha kokujaruka okonguina rukuauo? Jesu ua zirire na tja: ingungu ma rianga mejuba, ke nokuheza ko, ondu kokutja ma munu ondjerera jouje; gu ma rianga moutuku, ma heza, ondu kokutja ka pen ondjerera mu je. Kombunda e ua tjere ku o: Razaru, omundu oetu ua rara; oku me i kokumupendura mozompotu. Ovahongeua va tjere: Muhona, tj'a rara, e ma veruka. Nu Jesu ua hungirire okukoka kue, novahongeoa va here, kutja ua hungirire okurara kue. Nu Jesu ua hepurire na tja: Razaru ua kokere. Nu me rinjandere ene, kutja him ba ri po, gamu kampure. Indjee, tu endeje ku je.

Jesu tj'a ire inguina, Razaru ua ri meendo omajuba jane. Mareta tj'a zuvire, kutja Jesu ue ja, ua kahakaenene na je, nu Maria ua kuramene mondjuo. Mareta ua tjere ku Jesu: Muhona, da kuzu ua ri

muno, da kuzu erumbi rantje ka kokere. Nu me tjiua una, kutja atjihe ihi tji mo vanga ku Erohima, Erohima me ku pe. Jesu ua tjere ku je: erumbi roje ma penduka rukuauo. Mareta ue mu zirire: ami me tjiua, kutja ma penduka mejuba esenina. Jesu ua tjere ku je: oami okupenduka, nomuinjo; ingungu nongambui mu ami, ma kara nomuinjo nanga koka. Auhe gu ma hupu, na ingui gu ma kara nongambui mu ami, ke nokukoka ko mokuhajanda. Mo kampura inga? Mareta arire tj'a tja ku je: Muhona! ba kampura kutja obe Mesia, omatje ua Erohima, gue ere mouje. Tj'a hungire nai, ua kaisanene Maria omutena kue, na tja: Omuhonge ome ri, na isana ove. Ingui tj'a zuvire embo indi, ua sekama tjinene, arire tj'a i ku Jesu; nu tj'e mu munine, ua uire kozompaze ze, na tja: Muhona! da kuzu ua ri muno, da kuzu erumbi rantje ka kokere. Jesu tj'e mu munine kutja ua riri, no Vajuda imbamba ri pumuna Maria na Mareta, kokujarura omitima viao, kutja va ririre una, ua ninganingisirue momutima ue, na tja: mue mu tua pi? Novo va tjere: Muhona! indjo u tare. Jesu ua ririre. Novajuda va tjere: tareje, tj'e mu suvera! Tjiva va tjere: ingungua paturire omeho oomupotu, ka sorere kokutjita, Razaru a ha koka?

Jesu arire tj'e ja keendo. Eendo ra tjitirue morupuko, neoe ra ri kombanda. Jesu ua tjere: isee po eoe. Mareta, omutena uomukoke, ua raerere ku je: Muhona, ua oro, u ri meendo omajuva jane. Jesu ua tjere ku je: hi raerere kove, ove da kuzu mo kampura, da kuzu mo munu oujere u Erohima? Nu va isire eoe keendo, omukoke pa ri. Jesu arire tj'a jere omeho oe kejuru, na tja: Tate! me ku danka, kutja uen dji zuu, ovandu'mba gave kam-

pure. Nu tj'a hungirire nai, ua vororokere okuposa okunene, na tja: Razaru, pita! Nomukoke ua pitire; omake nozompaze ze za kutirue nozonguju. Jesu ua tjere: mu kutureje, ga ende. Novajuda ovengi, imbamba ri po, tji va munine, Jesu kutja ua pendurire ovakoke, va kampurire mu je.—*Eimp.* xiv, 3, 4.

EHUNGI XIX.

Bartimeu. Luk. 18.

Jesu tj'e ere popezu onganda ena rajo Jeriko, omundu uorive omupotu ena re Bartimeu, ua karere pondjira kokuningira kovandu. Neje tj'a zuvire ouingi uovandu tji va kapitire, ua purire, ko kutja otji kua tjike? Novandu ve mu raere ko kutja Jesu, ingungua kapitire. Nomupotu ua vororokere, na tja: Jesu, omatje oa Davida, kara notjari kombanda jami. Novakapite ve mu verere ga muine. Nunguari ua vororokere tjinene: Omatje oa Davida, kara notjari kombanda jami. Jesu arire tj'a kurama, na tja, gave ete omupotu ku je, nu tj'a tumbukire, ue mu purire, na tja: mo vanga tjike, ami ge ku tjitire? Neje ua tjere: Muhona! ge mune. Jesu ua tjere ku je: muna; ongambui joje ja vatere ove. Nu nampano ua munikisiua ne mu kongorere, na impura Erohima. Novandu avehe tji va munine ho, va hivirikire Erohima.—*Eimp.* iv, 1, 4.

EHUNGI XX.

Ejuva epangurua. Mat. 25.

Jesu ua tjere: Omatje uomundu tji me ja moujere ue, novarajeoa ovajapurue ve pumuna je, ma havere potjihavero tjoujere ue. Noviuana avihe

mavi ongeoa komurungu ue, nu me vi pangura, otja omurise gu ma pangura ozontu kozonkompo. Novapore e ma kuramisa pokuoko kue okunene, novarunde pokuoko komoho; nu ma tja ku o, imbambu mave kurama pokunene: indjee ovenion-daja ja Tate jantje, rumateje ouhona, imbumbu a tunenenue ene korutenga rouje; ami ba ri nondjara, ene muen dji pere kokuria; ami ba ri nonjota, ene muen dji pere kokunua; ami ba ri oambangu, ene muen dji hitisire mondjuo; ami ba ri muzu, ene muen dji kutjirire; ba verere, ene muen dji varurire; ba huriruc, ene mue ere koami.

Novapore mave mu ziri, mave tja: Muhona! tue ku munu rune nondjara, arire tji tua kutisa obe? Tue ku munu rune nonjota, arire tji tue ku pa okunua? Tue ku munu rune omundu oambangu, arire tji tue ku hitisa mondjuo? Tue ku munu rune kutja ua ri muzu, arire tji tue ku kutjire? Tue ku munu rune omuvere, nomuhurua, arire tji tue ja kove? Nomuhona e ve ziri, nu ma tja ku o: tjiri me raer ene: atjihe ene mua tjitire ovandu vantje ovasiona, ene muen dji tjitirire. Kombunda ma raere ku o, imbamba kurama pokuoko kuokumoho: zakoeje koami, oene ovasengeoa, momuriro bu ha zemi; imbumbua jakisirirue Kasatana novarajeoa ve. Ondu tjim ba ri nondjara, nu ene ka mun dji pere okuria; ba ri nonjota, ene ka mun dji pere okunua; ba ri omundu oambangu, ene ka mun dji hitisire mondjuo; ba ri muzu, ene ka mun dji huikikire; ba ri omuvere nomuhurua, ene ka mun dji tarere.

Nu imba mave mu ziri una, mave tja: Muhona! tue ku munu rune nondjara, nonjota? Tue ku munu rune omundu oambangu, nokutja ua ri muzu,

nomuvere, nomuhurua, nu tua ha karere obe? Nomuhona ma tja ku o: Tjiri me raer ene: atjihe ene ka mu tjitirire omundu oantje omusiona, ene ka mu tjitirire ami.

Nu imba, imbamba ri pokuoko kumoho, mave hiti momitjise bi ha janda, momuriro bu ha zemi, novapore mave hiti mokuhupa ku ha janda, menjando di ha janda.—*Eimp.* xx.

EHUNGI XXI.

Jesu motjirongo tja Gesemane.

Jesu tj'a senine okuraja kovahongeua ve, arire tj'a tja: omatje uomundu ma hurua, na zepeua komuti. Okasatana ua hitire momutima ua Juda Isekario, umui uovahongeua va Jesu. Juda arire tj'a i kovapunguhe ovanene a tja ku o: mamun dji pe tjike, ami tji me horora Jesu ku ene? Novo, imb ovapunguhe, nozombara za Ovajuda, va njanderere tjinene, tji va zuvire omambo'nga, arire tji ve mu raere: matu ku pe omadenari imirongo vitatu. Ongurova, komeho Jesu a hurua, e ua ri mondjuo pumuna ovahongeua ve, na Juda, omuhorore, ua ri mokati kao. Tji va rire, Jesu ua kampurire otjikokotua, tj'e tji serere ondaja, arire tj'e tji tea na pe ovahongeua, arire tj'a tja: kampureje, nu rieje, otjohi orutu ruantje, indundu maru terua ene; ne ua kampurire otjinuino, arire tj'a danka, na pe o, na tja: amuhe nuee mo, ondu kokutja otjohi ompintu jantje, indjindji mai tirahirue kokuzeisa kuozondjo zovand ovengi. Kombunda okuimpura va ire kotjirongo, ena ratja Gesemane, kokurara mo. Juda Isekario arire tj'a i kohona, ena rajo Jerusa-

rema, kokuhurisa Jesu. Jesu ua tjivirue, Juda kutja ue mu hororere. Tji va vasere ku Gesemane, Jesu ua tjere kovahongeua ve: karee pona'mba, amin gunda me i 'mba, me kumbu, nene kumbeje, amu rorua. Jesu ua sekamene na kaseka katiti, arire tj'a kara kozongo ze, na kumbu, na tja: Tate, tji mo vanga, otjinuino ihi isa poami, nokuvanga kuantje oku tjitua, gaku tjitue okuoje. Omurajeua oa Jehova ue riraisire ku je, arire tj'e mu zeuparisa. Jesu ua kondjere nokuta, ua hekenene tjinene. Tj'a kondjere na hekenene, ua rukuturire ompintu, nomata oompintu ja zirire pehi. Tj'a kotokere kovahongeua, e ua tjere ku o: sekameje, tu endee; tareje! guen dji horora, opopezu. Jesu ganda a hungirire, umui uovahongeua ve arire tj'e ja, na pumuna je a rir orupanda rovita orunene nomanga, nozongunja, imbamba hindirue ovapunguhe ovanene, novakuru va Ovajuda.

Juda Isekario, omuhorore, ua raerere kovita: omundu'ngui, gu me hupite, oje ingui, mu kampureje tjiri. Jesu tj'a sekamene, ue ere kokuhakaena novita, Juda arire tj'a tumbuka, na hupite Jesu a tja: kara o, Muhonge! Jesu arire tj'a tja ku je: Juda! mo horora omatje uomundu nokuhupita? Novo, imb ovandu vovita, va hurire Jesu, novahongeua ve avehe arire tji va tupuka.—*Eimp.* xiii.

EHUNGI XXII.

Jesu komurungu ua Kajava na Piratu.

Orupanda nomuhongore oaro va kampurire Jesu, arire tji ve mu pinjuna, ve mu tuarere outuku ku Hanasa, na Kajava, imb ovapunguhe ovanene.

Omupunguhe Kajava ue mu purire a tja: tu raera, kutja ove tjiri Mesia, omatje oa Erohima? Jesu ue mu zirire: ove ua hungire tjiri, oami ingui; me raer ene, mamu munu omatje uomundu, tji ma kara kokuoko okunene kouvara, tji me ja movikamba viejuru. Omupunguhe omunene arire tj'a taura ozombanda ze, a tja: ene mua zuu, kutja ua njekere Erohima. Avehe ave tja: ma sa kokukoka.

Ovandu va tjekere omate momurungu ue, ve mu tonene nozongomi momurungu, notjiuru tje va kutjirire, ave tja: tu raera, kutja oani, ingua ton ove; ve mu tukanene.

Tji ve mu tonene nai, ve mu tuarere komuhongore, ena re Pontiu Piratu, arire tji ve mu kuminine; nu omuhongore, tj'a hungirire na Jesu, arire tj'a munu, kutja Jesu ka ri nondjo, kutja ka sere kokukoka, na tjiua, Ovajuda kutja va pahere okukoka kua Jesu, ondu tji ve mu njengerue. Pontiu Piratu arire tj'a tja ku Ovajuda: omundu'ngui k'e nondjo. Ovajuda va kuminine Jesu tjinene, Jesu ua umanene. Nu omuhongore ua pahere kokumujama. Ovajuda tji va munine, Pontiu Piratu kutja ua pahere kokumujama, va posire nu va rokohere tjinene, arire tji va paha Jesu ga te. Pontiu Piratu arire tj'a koho omake oe momeva, a tja: ami hi na kutura ondjo ompintu jomupore ingui. Ovajuda va vororokere tjinene: ompintu je gai je kombanda jetu novanatje vetu. Piratu omuhongore arire tj'a tonisa Jesu nozongora, ue mu jandjere, ga zepeue komuti. Novarue va Pontiu Piratu ve mu huikikire ozombanda ozombua, nekori romakuija va tuire kotjiuru tje, nokati meke re, arire tji ve mu njekere. Novo ve rikotamenene komurungu ue, va tjekere omate kombanda je, va kampurire

okati, arire tji ve mu tono kotjiuru. Kombunda va tuarere Jesu kosi onganda, pona ɓna rapo Goregota, ovarunde pu va zeperue aruhe. Jesu ua torisirue omuti ue.—*Eimp.* xiii.

EHUNGI XXIII.

Okukoka nokupakua kua Jesu.

Novandu va vaverere Jesu komuti nozondungo, pumuna je va vaverere ovarunde ivevari. Jesu arire tj'a tja: Tate, ze isa ozondjo zao, ondu kokutja ka ve nokutjiua, mave tjiti tjike. Ovandu'mba, imbamba kapitire, ve mu tukanene, va takere oviuru viao, arire tji va tja: rivatera omuini. Da kuzu ove omatje oa Erohima, punda pehi komuti. Ovapunguhe ovanene ve mu njekerere nai una, pumuna ovakuru, nave tja: e ua vatere ovandu varue, ge rivatere omuini, tjinangara omuhona oa Vaiseraera, ga punde pehi komuti, nu matu kampura mu je. Ma takamisire Erohima, ge mu jame, tji ma vanga, ondu tj'a tjere: oami omatje oa Erohima. Pomuti pa kuramene Maria, ina je, nomuhongeua, gua suverua. Jesu tj'e ve munine, ua tjere ku ina: mukazendu! tara, e ingui omatje ooje; na tja rukuao komuhongeua: tara, e ingui unjoko.

Omuzepe umue, gua vavererue pumuna Jesu, ue mu njekerere una, nomukuao ue mu verere, arire tj'a tja: k'o nokutira ko Erohima, ove gua sa kokuhihamisiua, ete tua sa okuverua, e ingui ka tjitire otjina, arire tj'a tja ku Jesu: Muhona, dji zemburuka, ove tji mo ja mouhona uoje. Jesu arire tj'a tja ku je: tjiri me ku raere, indino mo kara pumuna ami mu Paradisa. Ontorera je ere kombanda

ovirongo avihe, nejuva ra panjarere oujere uaro. Omapeta Jesu ua vororokere nokuposa okunene, arire tj'a tja: Eri, Eri, rama asabatani, okutja: Erohima rantje, uen dji sire tji?

Jesu tj'a tjivirue, kutja ua tjitire atjihe, embo ra Erohima gari urisiue, a tja: gi nonjota; omundu umui, ingua ri po, ue mu pere omavinju omaruru, arire tj'a nu. Jesu tj'a nuine, arire tj'a tja: otjiungura tjantje tja tjitua. Jesu va vororokere rukuao tjinene, a tja: Tate, omuinjo uantje me pe momake ooje. Tj'a hungirire nai, ue rikotere notjiuru tje, na pe omuinjo ue, arire tj'a koka.

Jesu tj'a kokere, onguju ohoreke mondjuo ja Jehova je ritaurere oini kombanda'nga kehi, ehi ra zezerere, ozondundu za paukere, nomajendo je rihamanene, notutu tuovakampure ovengi tua kangamene, tua pitire momajendo, arire tji tue rimunikisa kombunda okupenduka kua Jesu. Omuhongore uavarue novakuao, imbamba ri po kokutarera Jesu, tji va munine omungunda uehi, novina'mbi, imbimbia tjitirue, va urumine tjinene, va tja: tjiri, oje ingui omatje oa Erohima.

Ongurova omundu ombara, ene re Joseva oa Arimatia, gua suverere Jesu, ua ire ku Pontiu Piratu, na kumbu orutu rua Jesu; tj'e ru perue, Joseva na Nikodemu, ingua ri pu Jesu moutuku, va isire ko orutu rua Jesu komuti, arire tji ve ru manga mozonguju ozompapa, ve ru tuire mejendo, indinda hongerue meoe, va kunguzire eoe enene komuvero uejendo. Novakazendu tjiva ovakampure va ri popezu, va tarere Jesu pa tua. Ejuva rokombunda ovapunguhe na Ovaparise va ire ku Piratu, arire tji va tja: tua zemburuka, kutja omunavinea'ngui tj'a ri nomuinjo, kutja ua tjere:

me penduka kombunda omajuva jetatu kovakoke. Nu raera, ejendo gari tarerue, ovahongeua ve ave he ja nave vaka orutu rue, nu mave tja kovandu, kutja ua penduka kovakoke; novinea ovisenina mavi rire ovinene komeho ja imbi ovitenga. Piratu arire tj'a tja: ovatarere oomba, tuendeje, tjiteje ene tji mamu tjiua. Novo va tuire ovatarere keendo, imba va tarerere naua.—*Eimp.* xiii.

EHUNGI XXIV.

Okupenduka kua Jesu.

Jesu tj'a pakerue, ejuva ori tja tatu, Maria Magedarena, na Maria omukuao, na Sarome, ve ere kokutara ejendo; va tjasanene: oune, gu ma isa po eoe pomuvero uejendo? ondu tji ra ri enene tjinene. Tara! okutuka kuehi okunene kue ere, omurajeua ua Jehova ua raukere kejuru, arire tj'a kunguza eoe pomuvero, na kara pu ro. Orutu rue rua sanene nontjeno, ua ri nombanda onte ompapa. Ovatarere va urumine, va karira tjimuna ovate. Omurajeua ua tjere kovakazendu: amu tira, me tjiua kutja mamu paha Jesu; k'e po, e ua pendukire, otja tj'a raerere, indjee mu tare opona'mbo, Omuhona pa rarere po; tuendeje tjinene, karaereje kovahongeua ve, kutja ua pendukire kovakoke. Ovakazendu va pitire tjinene mejendo nokutira nenjando enene, kokuraera kovahongeua ve. Tji va ire, Jesu ua hakaenene na vo, arire tj'e ve minike na tja: amu tira, tuendeje, karaereje kovangu vantje, gave ende mu Garirea, okonguina maven dji munu.

Ongurova jejuva otjinge ro, ovahongeua va ri pamue, va setikire omuvero, ondu kokutja va tirire

Ovajuda. Tji va hungirire kovina'mbi, Jesu ua kuramene mokati kao, arire tj'a tja: ohange gai kare pumuna ene. Novo va uruminue, va tirire tjinene, va heere kutja va munine omuinjo. Jesu ua tjere: mamu tira tjike? tareje omake oantje, nozompaze zantje, oami omuini, dji tuneje ṅu tareje, omuinjo ka u nonjama nomatupa, otja ene tji mamu munu, ami gi na o. Tj'a raerere omambo'nga, ue ve urikire omake nozompaze ze.

Jesu tj'a pendukire kovakoke, ue rimunikisire kovahongeua ve omajuva imirongo vine, ua hungirire ku o kouhona uejuru, ue ve raere, gave kare mu Jerusarema, Ombepo ondjere tjantje me ja kombanda jao. Kombunda e ue ve tikire komband ondundu posio ohona, arire tj'a raere ku o: ami ba peua ouvara auhe mejuru na pehi, tuendeje kouje auhe, hongeje oviuana avihe, vi hongeje okutjita omambo aehe, ingangu ba tua ko ene. Tareje, me kara pumuna ene, ouje tjantje mau jandekua. E ua jerere omake oe, ue ve serere ondaja, otjikamba tje mu jerere komeho jao, e ua torerue kejuru, arire tj'a kara pokuoko okunene kua Erohima. Ovahongeua tji va munu je okuenda kejuru, ovarumendu vevari nozombanda ozompapa va kuramene pu o, imbamba tjere ku o: oene ovarumendu va Garirea, mamu kurama nu mamu tara tjike kejuru? ingui Jesu, gua torua ko ene kejuru, e me ja rukuao, otja ene tji mua munu je okuenda kejuru.—*Eimp*. xiv, 1, 4.

EHUNGI XXV.

Okupa kua Ombepo ondjere. Oviu. Ovah. 2.

Kombunda okujaruka kua Jesu kejuru ku ihe, ovahongeua ve va undjere mu Jerusarema mohona. Nejuva rarive ora Jehova, avehe va ri kumue. Nokuposa kue ere tjinene kejuru, kua sanene nombepo onene, indjin dja hingirue, nu kua urisire ondjuo, ovahongeua opu va karere. Nomaraka oomuriro ja munikire, inganga karere kombanda omuhongeuā auhe. Avehe va urisirue na Ombepo ondjere, nave aruka kokuhungira momaraka oarue, otja Ombepo ue ve hungirisire.

Nu mu Jerusarema mua ri ovarumendu ovapore ovengi voviuana avihe, imbimbi ri kehi ejuru. Okuposa ingui, tji kue ere, ouingi uovandu ua ongarere, nave tira, ondu kokutja omundu auhe ue ve zuvire kokutja va hungirire meraka re. Avehe va uruminue nave kumua nave hungirasana: tareje, ovandu'mba, imbambu mave hungire, ka Ovagarirea ko? nu kua zu pi okuhungira kuao, kutja matu ve zuu momaraka oetu? matu ve zuu, kutja mave hungire momaraka oetu oviungura ovinene vi Erohima. Nu va uruminue avehe nave hasana: otjina hi otji kua tjike? ovakuao va njekerere, nave tja: Ve ura nomavinju oomautji.

Nunguari Peteru, ingungua kuramene pumuna ovahongeua ovakuao, ua jerisire eraka re, na tja ku o: Oene ovarumendu vo Vajuda, nu ene amuhe bu mu ri mu Jerusarema: gamu tjiue, nomambo oantje hitiseje momatui oenu, imba ke ve urisiua nomavinju oomautji, nunguari ihi ihitji tja hungi-

rirde omuhungirire Joera: "Erohima ma tja: momajuva omasenina ami me tirire Ombepo oantje kombanda ovandu avehe, novazandona novakazona venu mave hungirire, novazandu venu mave munu ovitukauze, novakuru venu mave roto oturoto, auhe gu ma vororoka ku Jehova, ma ningaparisiua."

Oene Ovaiseraera! purateneje omambo'nga: Jesu oa Nazareta, omundu ua Erohima, gua zeuparisirue mokati kenu nomasa, novikumua, novizemburukiro, imbimbi Erohima bie mu tjitisire mokati kenu, otja tji mamu tjiua oveni. Ingui gua torerue i Erohima, ene mue mu kampurire, nu mue mu zepaisirue i varunde. Erohima ua pendurire Jesu na kutura omitjise viokukoka, nu ete atuhe tua munine okupenduka kue. Noje ua jerisirue na kara pokuoko okunene kua Erohima, ne ua tirire Ombepo ondjere, otja tji mamu munu nu mamu zuu nampano. Tjivue tjiri oene Ovaiseraera amuhe, kutja Erohima ue mu tjiti, ga rire Omuhona na Mesia, Jesu ingui, gu mua vaverere komuti.

Omambo'nga ja hitire momitima viovandu, nave tja ku Peteru novahindiua ovakuao: Varumendu, ovakuetu, gatu tjite vi? Peteru ua tjere: ritanaureje, omundu auhe ga taborue mena ra Jesu Mesia, ozondjo ze gaze isiue; nu ene mamu peua okupa kua Ombepo ondjere.

Novandu oveng ovengi va kampurire omambo nave ritaborisa. Ovakampure va karere aruhe momahongeua oavahindiua, mokusuverasana, mokutea otjikokotua nu mokuningira. Ouini uao va randere nu va pere kovasiona; omajuva aehe va ri mondjuo ja Jehova, nave impurire nenjando Ero-

hima nomutima umue, nu va ri nokuingoneka komurungu uovandu. Nu Jehova ua uezirire omajuva aehe kokuongara kovakampure, imbamba ningaparisirue.—*Eimp.* xv.

EHUNGI XXVI.

Okutaborua kua Enuke. Oviu. 8.

Jehova ua hindire omurajeoa ue komundu ena re Viripu, gua tja ku Viripu: Sekama, tuende kondjira, indjindji ri pokati Jerusarema na pokati Gaza. Viripu ua sekamene, arire tj'a i; nu tara! omundu uehi ra Etiopia ua karere meendise re. Omundu ingui ua rukirue enuke; e ua ri ombara onene, omukarere omunene ua Kandase, ingungua ri omuhona uehi ra Etiopia. Enuke ua kukire kohona Jerusarema, kokuningira ku Jehova, ondu kokutja mu Jerusarema ondjuo ja Jehova omu ja ri. E ua kotokere gahino, na kara meendise re, arire tj'a tara motjikarurua tjomambo oamuhungirire, ena re Jesaja. Ombepo ua Jehova ua tjere ku Viripu: tuende keendise indi. Viripu arire tj'a utuka, na zuva, enuke kutja ua hungirire omambo motjikarurua tja Jesaja. Viripu arire tj'a tja komundu: mo zuu omambo'nga? Enuke ua tjere: aje oanga, ami hi na kusora, ka pen omundu, guen dji honge. Arire tj'a tja ku Viripu, ga ronde meendise, kokukara pumuna je.

Nu va hungirire motjikarurua omambo'nga: E ua eterue pomazepero otj' ontu; otj' ondjona ka patururire otjinjo tje komurungu uomuzepe. E ua isirue momitjise; oune, gu ma kora otukuato tue; omuinjo ue mau isiua kehi. Enuke arire tj'a tja

ku Viripu: arikana, dji raera okuha komambo'nga. Nu Viripu ua paturririre otjinjo tje, arire tj'e mu kora ehungi ra Jesu; Jesu, kutja eje ondjona ja Erohima, indjindja isa ko ozondjo zouje. Nu tji va endere nai mondjira, ve ere pomeva. Enuke ua tjere ku Viripu: tara, omeva omue ri, ba tjeverua na tjike kokutaborua? Viripu ua tjere: tji mo kampura nomutima auhe, mo sora. Enuke ua zirire, na tja: me kampura, Jesu Mesia, kutja eje omatje o Erohima. Na tja kovakarere ve, eendise gari kurame. Navevari, Viripu na enuke, va raukire momeva, nu Viripu arire tj'a tabora enuke. Tji va rondere momeva, Ombepo ua Jehova ua isire po Viripu, Enuke ka munu je rukuao; e ua endere nenjando ondjira je.—*Eimp.* ix.

Jehova, ove omuhona uetu. Ove ua tjitire ouje auhe novandu avehe novina avihe. Ove u nomasa omanene notjari otjinene. Ete matu danka hove, kutja ue tu pere embo roje ratjiri, nu matu ningire kove: kampurisa ete atuhe omambo ooje. Matu danka kove, kutja ove ue tu pere omukoateua uoje erike, kutja auhe, ga ma kampura mu je, a ha panjara, nunguari ga kare nokuhupa ku ha janda. Tu pa o ondjerera ja Ombepo uoje, tu pa o ongambui jatjiri, a tu ha panjara. Zeisa ozondjo zetu ozonene, koh omitima vietu nompintu ja Jesu, omatje uoje, nu tu pa o omitima omipe, kara notjari hombanda jetu, nu kombanda Ovaherero aveke. Amen.

OMAIMPURIRO.

A. OA ONDJUO JA JEHOVA.

1.

Tanga Jesu, tangeje Jesu,
Ondu kokutja
U norusuvero ruhajanda,
Oro ru ha janda.

2. Kumba Jesu, kakumbe ku
Omuinjo uantje, [je,
O zembi kutja ue ku kutura,
Ua kutura ove.

3. U nomasa, u nouhona,
Ma tjaripara
Kombanda jovandu na ouje,
Kombanda ouje.

4. Erohima u noujere;
Mo jeris' ete
Nondjerera joje jomajuru,
Nondjerera joje.

[*Danket dem Herrn &c.*]

2.

Danka Jehova,
Eje omuhona uovandu,
Ojengui gu
Ma pe ete ouningandu;
Riongeje,
Indjee, tu impure,
Kutja ua vater ovandu.

2. Danka Jehova,
Ingua parur ete atuhe,
Dankeje, kutja
Ua suvere ene amuhe,
Mu suveree,
Ingungue mu kokere;
Dankee Jehova aruhe.

[*Lobe den Herren &c.*]

3.

Jesu Jehova, kampura
Ohiviro nokudanka,
Ku tu jeta nenjando;
Mo sere ete ondaja,
Tji matu vang okuzuva
Embo roje nenjando.
Jesu, ove,
Paturura omitima viovandu,
Tu pa o ouningandu.

2. Jesu tu jandja otjari,
Gatu is' ondjira ombi,
Tu vatera atuhe,
Gatu tjit' ombango joje,
Gatu rinjandere ove
Aruhe'nga aruhe.
Ove peke
Okuundja nokunjandakuovoje,
Tu pa o ohange joje.

[*Wie schön leucht't uns der &c.*]

4.

Jehova omuhona,
Matu jimbi ove,
Ondu tji ue tu jandja
Ondjerera joje.

2. Tua kara aruhe
Montorera ombi;
Tu vatera atuhe
Kondjerera joje.

3. Embo roje arihe
Ondjerera indji;
Tu pa ete atuhe,
Gatu mune indji.

4. Tu jerisa atuhe
Momitima vietu,
Gatu hupe aruhe
Kove momajuru.

[Erwacht von süssem Schlummer &c.]

5.

Impureje: Jehova ma tura
Kombanda ehi'ndi
Nomasa omanene, ma munu
Kovand ovapore.

2. Impureje: Ue tu ser ondaja,
Ma p'ovina ku ete,
Ma jeris ete n'Ombepo oje
Nembo re ratjiri.

3. Impureje: Ma kampura ete
Tji matu ja ku je,
E ma eta ete menjando re,
Indindi ha janda.

[Gross ist der Herr, die Himmel &c.]

6.

Ove ombara, ove omua,
Ove Jesu Mesia,
Mo pe ovandu ouningandu,
Omuhona Jehova.

2. Ove mejuru, ove popezu,
Ove Jesu Mesia,
Tara pu ete, tura mu ete,
Omuhona Jehova.

[O du heilige &c.]

7.

Matu impura ove,
Erohima omunene,
Matu hivirik ove,
Omutjite omunene.
Mo sa kokupeua
I ete okudanka.

2. Vandu novarajeoa
Nejuru eua arihe,
Novaningaparisiua
Novina viehi avihe,
Nu avihe mavi tja:
Impureje Jehova!

[Grosser Gott, wir loben dich.]

8.

Otjari tjoje tjinene
Tja raukisire ove
Kokuvatera atuhe
Kozondjo inda retu.

2. Ove mo suver ovandu,
Nanda ve ku njengua,
Kokuvepa ouningandu,
Ove ua ri musiona.

3. Ove mo paha omundu
Otj' ontun dja panjara;
Jesu, paha ete una,
Murise omusore.

4. Jesu, tu honga omambo
Oondjira jomajuru,
Hitisa ete atuhe
Menjando'ndi ha janda.

[Wärst du doch bei uns geblieben &c.]

9.

Me suver ove,
Guen dji suvere,
Guen dji vatere,
Guen dji kokere,
Omutima uantje
Me jandja kove,
Me kara pun ove,
Omukuture.

2. Me danka ove,
Guen dji pe 'viua,
Guen dji paturur'
Ejuru eua,
Gua kohere ami,
Guen dji p'ondaja,
Gu ma kampur ami,
Tji me kampura.

3. Me kumbu kove,
Takamis' ami,
E ha putara,
Ban dji o otjari;
Muhona, dji tjaira
Kondjira ombi,
Dji tika menjando
Roje ratjiri.

[Wenn Christus der Herr &c.]

10.

Jesu omusuverua
U nokuingoneka,
U nomutima mure,
Nouvara mouje.

2. Rukuru ka tua zuva
Omambo oa Jehova,
Ete tua karere
Moutuku oure.

3. Gatu hivirike vi
Omujandje uotjari?
Gatu etere tjike
Jesu omuvatere?

4. Omuhona ombara,
Tu pa o omutima
Omupe omujere:
Jesu, Jesu, tu zuve.

[*Nun so bleibt es fest dabei &c.*]

11.

Muhona uetu Ependa,
Nokujama kunene,
Otjirua tje otjiua,
U nomas' omanene;
Jehova ena re,
E ue tu vatere
Kovatonde vetu,
E u ri mejuru:
Rinjandereje, vandu.

[*Ein' feste Burg ist unser Gott.*]

12.

Komajuru ami me ja,
Me mu eter embo eua,
Me eter ene enjando;
Nu purateneje mambo.

2. Matje gua koaterua ene
I mukazend omujere,
Omatje ingu omua,
Ue tu tjiti okunjanda.

3. Eje Mesia Jehova
Gu tu vatere mokuta,
Jesu eje 'muvatere,
Ma tjit ovand ovajere.

4. Ma eter en' ouningandu,
Imbu Otate bua tunu,
Ovandu kutja mave pu,
Gave hupe momajuru.

[*Vom Himmel hoch da komm &c.*]

13.

Mesia Jehova,
Gua isa ko ondjo jouje,
Tjaripara ku ete.

2. Mesia Jehova,
Gua isa ko ondjo jouje,
Tu pa ohange joje. Amen.

[*Christe, du Lamm Gottes &c.*]

14.

Jesu ohange jetu,
Omuvatere munene,
Ma hupu momajuru
Norusuvero runene;
Opu me zu kokutja:
Ne ha tira okuta.

2. Jesu uen dji kokere
Ge peue omuinjo tjiri,
Jesu ua tirahire
Ami ompintu je tjiri;
Opu me zu kokutja:
Ne ha tira okuta.

3. Jesu ua pendukire
Meendo nomas' omanene,
Jesu omuvatere
Ma honopara tjinene.
Opu me zu kokutja:
Ne ha tira okuta.

4. Ami hi tir eendo,
Men dji pendura rukuru,
Kokuhupa menjando
Pumuna je momajuru.
Opu me zu kokutja:
Ne ha tira okuta.

[*Jesus meine Zuversicht.*]

15.

Indjo Ombepo ondjere,
Urisa ovakampure
Nokutja nokusuvera
Nongambui nokuingoneka.

2. Paturura omitima
Vietu, tu kampurisa
Embo arihe ra Jesu,
Tu tik ondjira jejuru.

3. Tara ku ete notjari,
Tea ombango jetu ombi,
Tea omas' o Kasatana,
Tu pa omutim' omua.

4. Varura Ovaherero
Nomaraka oomuriro,
Ve tjaira koundandi,
Komuriro bu ha zemi.

[*Vom Himmel hoch da &c.*]

16.

Tu rikotamene kove,
Jehova Ombara,
Matu jer omeho kove
Nomitima una ;
Tara ku ete kejuru,
Ze isa ozondjo zetu,
Tu pa okuingoneka
Notjari nokuvatera ;
Tu vatera,
Ove, tu vatera.
Ete ka tu nokusa
Okukara kove,
Jandjer ete omasa,
Jehova, tu zuve.
Tu hindira atuhe
Ombepo ondjere,
Gatu kare aruhe
Mohange pun ove.

[*Hier liegt vor deiner Majestät &c.*]

17.

Tate jetu momajuru,
Gu u ri aruhe popezu,
Ovandu mo ve suvere,
Mo vanga gave ningire
Kove, otja ovanatje
Mave ningire ku ihe.

2. Erohima ! ena roje
Gari japurue i ete,
Ue tu pere embo eoa
De tu hong ovin' oviua.
Jehova o ha isa po
Embo'ndi ko Vaherero.

3. Ouhona uoje gau je,
Tu pa Ombepo ondjere,
Tea onjengo nomasa
Oomutonde Kasatana ;
Hitis' avehe mouhona
Oa Jesu, nu, tu vatera.

4. Jehova ! ombango joje
Gai tjitue pehi i ete,
Otjandja tjitua mejuru ;
Tuna omitima vietu,
Tea ombango jetu ombi,
Uris' ete notjotjiri.

5. Tu pa o otjikokotua
Otjetu otjomajuva
Aehe ; parura ete
Novikudia ovihupe,
Kutis' omiinjo vietu
Noviria viejuru.

6. Ze isa ozondjo zetu,
Koha omitima vietu
Nompintu jomatje oje,
Ingungue tu kokere.
Tu pa o, gatu ve ise
Imbamba tur ondjo n'ete.

7. O tu jeta mokurora,
Kasatana nu, tji me ja
Kokuvet' oviku vie,
Tu jandja omasa ooje ;
Zep onjama indji jetu,
Omuinjo kutja mau hupu.

8. Tate, tu vatera kouvi,
Komuriro bu ha zemi,
Tu jeta, tji matu koka,
Mouhona bu ha janda,
Tu pa o ouningandu
Nenjando roje mejuru.

[*Vater unser im Himmelreich.*]

18.

Murise mua,
Omusuverua,
Mo risa omuinjo uantje
Nembo indi uen dji jandja,
Omusuverua,
Murise mua.

2. Tjim be ku tara,
Ove Ombara,
Omutima mau rinjanda,
Ozondu tji ue tu randa
Nompintu joje;
Tu hivi ove.

3. Omuvatere,
Ove erike,
Guen dji eta korupanda
Indui dua peua ombanda
Jokuvatera,
Indji jousemba.

4. Murise mua,
Jesu Jehova,
Mo tike ozontu zoje,
Gaze kare 'ruhe pove,
Jesu Jehova,
Nu tu vatera.

[Seelen Bräutigam.]

19.

Jesu tu pa o omasa,
Kokutjita omambo'nga,
Ingangu mo tu raere,
Jesu Jehova, tu zuve.

2. Mo tjiua omitima
Viovandu, kutja via kara
Noundandi noungundi;
Jesu tu pa o otjari.

3. Kampuris' Ovaherero
Avehe omatuako,
Gave tjite embo roje,
Nu gave karere ove.

[Herr Jesu Christ, dich zu uns wend.]

20.

Jesu me ja rukuao
Ma pangura ozonkompo
Nozontu; ejuva'ndina
Varunde mave verua.

2. Ovandu imbamba tjiti
Ovina ovivi pehi,
Jesu me ve imbirahi
Momuriro bu ha zemi.

3. Imbamba tjitire oua,
E me ve sere ondaja,
Gave kare nouhona
Nokunjanda kuhajanda.

4. Muhona nu, tu vatera,
Kutja atu ha panjara,
Tu pa o orumbembera
Ruenjando roje, tji mo ja.

[Nun lasst uns den Leib begraben.]

21.

Ovahonge va Jehova
Ve nang avehe kokuja
Komukandi imbua tunu
Jesu, muvatere uetu;
Ovasiona, tji mave ja uri,
Avehe mave peua otjari.

2. Ove gu u ri nomasa,
Nana kove omitima
Viovanandjo, gave je
Mouhona, imbui uoje,
Tu bind Ombepo uoje kejuru,
Ovakoke kutja mave hupu.

[Wie schön ist unsers Könings Braut.]

B. OA OMBONGERO.

22.

Ouje u nouvi tjinene,
Ovandu ve novinea,
Jesu peke e omunene,
U notjotjiri nousemba,
Opu me zu okutara
Ku Jesu, gu ri omua.

2. Vandu ve ruasana akuhe,
Mave kora ovizeze,
Mave tjit ovivi aruhe,
Kasatana me ve tike,
Opu me zu okutara
Ku Jesu, gu ri omua.

[Der beste Freund ist in dem Himmel.]

23.

Rinjandeje tjinene,
Vandu ovaua,
Jehova ma pe ene
Ovina oviua,
E ua tjitire ene
Nomuinjo norutu,
Nu jimbeje tjinene,
Gu u ri mejuru.

2. Nu paheje nampano
Ondjira ombua,
Na Jesu omuhona,
Ka mu na kujomba;
Atuhe me tu nanga,
Kokuja kenjando,
Eje u nokuvanga,
Gamu hite mu ro.

[*Gesang verschönt das Leben.*

24.

Ovanatje, indjee kokutara,
Mesia ua koatua mu Beterema,
Ua rara'mba metemba pomahozu,
Enjando ri ri pehi na mejuru.

2. Nampano Jehova uetu varu- [ra,
Atuhe ma paha okuvatera,
Ma vanga kutujerisa nomambo:
Riherere ene Ovaherero!

3. Otate jetu ua tara notjari
Ontjenda onene jovandu pehi,
Ua hindire omatje ue umue:
Ovandu amuhe, rinjandereje!

4. Ningireje: Jesu, omusuve- [rua,
Indjo, urisa ete momutima
Nokusuvera kuoje noutjiri,
U kara kombanda jetu notjari.

[*Ihr Kinderlein kommet, o kommet.*]

25.

Ovanatje avehe,
Jesu ma tja nai,
Ovanatje avehe
Gave je ku ami.

2. Nu gamu je tjinene,
Me mu p'ouningandu,
Ma rumatisa ene
Ouhona uejuru.

3. Jesu nu matu tanga
Ove muvatere!
Ove ko nokusanga
Ovanatje voje.

[*Die Gegend lag so helle.*]

26.

Ohange ombua,
Amu patasana,
Ovanatje;
Amu tonasana,
Amu tondasana,
Amu njenguasana,
Nu zuveje.

2. Jesu ma suvere
Uri ovanatje,
Imb ovaua;
Suverasaneje,
Amuhe kumbeje
Ku omuvatere
Muinjo mua.

[*Wo eint durch schönres Band.*]

27.

Okuenda komhongero
Okokua tjinene;
Ovana vo Vaherero,
Indjee kokuzuv' omambo;
Okokua tjinene.

2. Jehova ma suver ene,
Me mu nanga aruhe;
Amu panta, ovanatje,
Tjiteje ombango oje,
Nu indjee amuhe.

3. Pona'mba tua hongua
Okutira Jehova,
Okurianga mondjira
Jouningandu, bu ha janda,
Jenjando ra Jehova.

[*Heil, Heil dem Manne &c.*]

28.

Omurise tji ma karisa naua
Nonjanda nozontu mokuti,
Ma rinjanda tjinene momutima,
Ma impur aruhe nai,
Ma impur aruhe nai.

2 Ma tja: ami tji me karisa
Ovandu mave tanga ami, [naua,
Ma tja: ami, nu tjim ba zuu
Jehova ma kampur ami, [naua,
Ma impur aruhe nai.

3. Ma tja: Jesu e ma karisa
Ovandu ovapore mehi, [naua
Nu tjiri, tji me ningire naua
Jesu e ma karis ami,
Ma impur aruhe nai.

[*Ich bin ja ein artiges Kindlein.*]

29.

Jehova e omutjite
Uejuru nehi,
Ovandu e ua tjitire
Kukara mehi'ndi.

2. Eje ma jeris ejuva,
Ma tjit outuku,
Eje ma tjiti nompura
Nomiti nehozu.

3. Nozontera nozonjanda
Nozontu nozonte
Novipuka viomeva,
Eje ua tjitire.

4. Ua tjitir ejuru eoa
Kombanda jouje,
Ma hitisa mu ro imba
Imbe mu suvere.

[*Seht meine lieben Bäume an.*]

30.

Ovandu va tjitirue
Nomutim' omua,
Jehova ue ve tuire
Mekunino eoa.

2. Va karere nokunjanda
Komurungu ue,
Ue ve sere ondaja,
Ue ve suvere.

[*Vorige Weise.*]

31.

Kasatana omujambe,
E ua ri monjoka,
Ue tu jetere ourunde,
E ue tu njengua.

2. Jesu eje u notjari,
Me tu isa ondjo,
Embo re ri ri ratjiri;
Kasatana za ko!

[*Einst unser Herr auf Erden war.*]

32.

Tua zuu mehungi'ndi
Kaina na Habera,
Kaina ua ri nouvi,
Omangu ue noua.

2. Jesu ke na kusuvera
Imbambe mu zembi;
Me vanga okutjit' oua,
Me isa ouvi.

[*Vorige Weise.*]

33.

Jehovo u nousemba
Nomutim' omure,
E ua zepere nomeva
Ovand' ovarunde.

2. Ma vere Ovaherero
Ovarunde tjiri,
Me ve jumbu momuriro,
Imbumbu ha zemi.

[*Vorige Weise.*]

34.

Ovandu va ri nohama
Momitima viao,
Jehova eje ua njaja
Omutungo uao.

2. Ma suvere ousupi,
Ma njengua ohama,
Vasupi ve peua tjiri
Okuingonekua.

[*Vorige Weise.*]

35.

Jehova u ri mejuru,
Ma varura pehi
Ovandu imbamba zuu
Embo re ratjiri.

2. E ma tura momitima
Viovand' ovapore,
Tji me hara okupeua,
Me ningire ku je.

[*Vorige Weise.*]

36.

Ba zuu, kutj' Ovasodoma
Va tjitir ouvi,
Jehova ue ve jandeka
Nomuriro nai.

2. Rote peke e ua seua,
E ua ri noupore,
Erohima ue mu jama,
Ondu tj'a ningire.

3. Ma vanga, ge mu karere
Aruhe nousemba,
Jehova men dji tjaire
Kotjovasengiua.

[*An einem Fluss, der rauschend schoss.*]

37.

Jehova ua tja: Aberama,
Mo peua omatje;
Kombunda ua tja: Aberama,
Zep' omatje oje.

2. Nu Aberama ua zuvire
Embo ra Jehova,
Ua kampura, opa zire
Kokumuna oua.

3. Me vanga una kuzuva
Omatuako oe,
Tjiri me vang okurira
Mukarere oe.

[*Vorige Weise.*]

38.

Jehova u nozondunge
Komeho ovandu,
Ma tik ovand ovapore
Mondjira jejuru.

2. Oami omatje uri,
Oami omusiona,
Jesu ma tara ku ami,
Men dji ser ondaja.

3. Ovandu tji mave isa
Ami, nu me riri,
Jehova men dji kampura
Aruhe notjari.

4. Opu me zu okuundja
Kuvatera kuje,
Me suver Jesu Jehova
Komeho ouje.

[*Vorige Weise.*]

39.

Ohingaoutuku,
Ove Ombara Jesu,
Mo jeris ontorera,
Mo tjisa omitima.

2. Rukuru ua taura
Mehi ra Egipeta,
Ko na kutaura ko
Mehi'ndi rukuao.

3. Ove u ri mejuru
Kokujama ovandu,
Kokuvetjita oua,
Kokuvep' ondjerera.

4. Ohingaoutuku,
Jesu, indjo popezu,
Dji tjisa nembo roje
Na Ombepo ondjere.

[*Jesus ist ein Kinderfreund.*]

40.

Omutumbe ua sengiua,
Eje ua imbirahiua
Momuriro bu ha zemi:
Omambo'nga amu zembi.

2. Omusiona Razaru
Ua torua momajuru,
Kokuhupa nokunjanda,
Ua kampurua i Jehova.

3. Paheje okuvatera
Nousemba ua Erohima,
Gamu peue ouningandu,
Bu ha janda, momajuru.

[*Du lieber, heilger, frommer Christ.*]

